

Bewaartermijnen en betalingsproblemen

Juli 2023

Samenvatting

Toenemende maatschappelijke druk om informatie over schuldregelingen minder lang te registreren in het kredietregister van BKR, het Centraal Krediet Informatiesysteem (het CKI), en de beslissingen van gemeenten om registraties van minnelijke schuldregelingen zes maanden na succesvol afronden uit het CKI te verwijderen zijn voor BKR aanleiding geweest om onderzoek te doen naar bewaartermijnen en betalingsproblemen. Doel van het onderzoek is om meer inzicht te verkrijgen in hoe vaak en hoe snel personen met een historie van schuldregelingen opnieuw in de problemen kunnen komen (recidive) en wat de effecten zijn van een kortere bewaartermijn.

Het onderzoek biedt informatie die kan helpen bij de gedachtenvorming over een passende bewaartermijn van kredietregistraties. Het onderzoek is uitgevoerd door Zanders, in samenwerking met BKR.

Het onderzoek bestaat uit twee delen; een literatuuronderzoek en een kwantitatief onderzoek. In deze publicatie worden de resultaten van het kwantitatieve onderzoek gepubliceerd voor zover ze betrekking hebben op saneringskredieten als onderdeel van een schuldregeling, omdat deze resultaten relevant zijn voor het bepalen van een passende bewaartermijn voor het kredietregister.

Literatuuronderzoek

De algemene bewaartermijn die momenteel in het kredietregister wordt gehanteerd (vijf jaar) is in lijn met de bewaartermijnen die worden gehanteerd door de meeste internationale en Europese kredietregistratiebureaus (gemiddeld tussen drie en vijf jaar). In vergelijking met andere West-Europese landen valt op dat de bewaartermijn gehanteerd door BKR goed vergelijkbaar is met die in Duitsland (drie tot vier jaar) en Oostenrijk (vijf jaar). In het Verenigd Koninkrijk is de bewaartermijn langer (zes tot tien jaar) en in België is de bewaartermijn korter (drie maanden). In Frankrijk wordt een bewaartermijn van vijf jaar gehanteerd vanaf het moment van de registratie van het krediet. Commerciële handelsinformatiebureaus in Nederland hanteren een bewaartermijn van maximaal acht jaar. BKR is met de deelnemers aan het kredietstelsel een bewaartermijn van vijf jaar overeengekomen, passend bij de zorgplicht van de deelnemers en gangbaar met internationale normen.

Met betrekking tot het verkorten van de bewaartermijn voor een krediet, toont het literatuuronderzoek (Hoofdstuk 2) het volgende aan:

- Het verkorten van de bewaartermijn (en daarmee het verwijderen van informatie) beperkt de informatie aan kredietverstrekkers om een goed geïnformeerd besluit te nemen gedurende het kredietaanvraagproces. Hierdoor kunnen kredietverstrekkers moeilijker voldoen aan hun zorgplicht om betalingsproblemen te voorkomen. Informatie over een kredietregistratie in combinatie met de bewaartermijn zijn voorspellende variabelen voor een betalingsprobleem. Dit benadrukt het belang dat kredietregistraties lang genoeg bewaard blijven in kredietrapportages, tevens omdat dit het risico van overkreditering voor zowel de kredietnemer als de kredietverstrekker kan verlagen.
- Het verkorten van de bewaartermijn zorgt ervoor dat kredietverstrekkers moeilijker onderscheid kunnen maken tussen personen met en personen zonder een krediet-geschiedenis. De personen met een verstreken bewaartermijn van een afgerond krediet hebben hierdoor in eerste instantie een vergrote toegang tot kredieten en daardoor verminderde bescherming tegen overkreditering en een verhoogde kwetsbaarheid. Dit verhoogt het risico voor de kredietverstrekker waardoor mogelijk de kosten voor kredieten verhogen en de toegang tot kredieten voor iedereen uiteindelijk wordt verkrapt.
- Verschillende casussen waarbij daadwerkelijk de bewaartermijn is verkort of registraties zijn verwijderd, laten zien dat het verkorten van de bewaartermijn of het verwijderen van negatieve kredietregistraties grote gevolgen hadden voor zowel de consument als kredietverstrekkers. Het heeft in de onderzochte landen geleid tot hogere wanbetalings-percentages, verminderde beschikbaarheid van krediet en hogere kosten voor kredieten.

Kwantitatief onderzoek

Zanders heeft in opdracht van en in samenwerking met BKR een kwantitatief onderzoek gedaan om (i) meer inzicht te verkrijgen in de relatie tussen de lengte van de bewaartermijn van schuldregelingen (waaronder saneringskredieten) en nieuwe betalingsproblemen en (ii) de vraag te beantwoorden of een kortere bewaartermijn, nadat de betalingsproblemen zich hebben voorgedaan en zijn hersteld, een negatieve invloed heeft op het voorkomen van nieuwe betalingsproblemen en daardoor in mindere mate bijdraagt aan schuldpreventie.

Dit onderzoek laat zien dat een persoon die een saneringskrediet heeft afgerond een veel hoger risico loopt om opnieuw in de betalingsproblemen te komen dan mensen zonder een schuldregeling verleden, meer dan vier keer hogere kans binnen vijf jaar na afronden van het saneringskrediet. Het statistisch significante verschil in de kans op recidive tussen de jaren na afronding laat zien dat als de bewaartermijn van vijf jaar naar drie jaar wordt teruggebracht het risico voor kredietverstrekkers en kredietnemers omhoog zal gaan.

Gemeenten mogen binnen de huidige procedures, een registratie uit het kredietregister verwijderen als deze onterecht is, na een zorgvuldige belangenafweging op basis van beschikbare gegevens over individuele omstandigheden, disproportioneel blijkt, of na een uitspraak van een rechter of een bevoegde geschillencommissie. Voor personen waarvan de bewaartermijn is verkort, is het percentage recidives in de eerste zes maanden na afronding van de schuldhulpverlening lager dan bij de personen waarvan de bewaartermijn vijf jaar is gebleven. Oorzaak hiervan is dat momenteel gemeenten alleen met een goede reden een registratie verwijderen. Dit is dus niet representatief voor de situatie waarbij de bewaartermijn voor alle personen verkort wordt.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding van het onderzoek	5
1.2 Doelstelling en opzet van het onderzoek	5
1.3 Definitie saneringskrediet en schuldregelingen in bredere zin	6
2. Literatuuronderzoek	7
2.1 Literatuuroverzicht	7
2.2 Nationale en internationale bewaartermijnen	8
2.3 Kortere bewaartermijnen en de gevolgen op recidive	10
2.4 Factoren die bijdragen aan recidives	12
2.5 Bevindingen en conclusies	13
3. Kwantitatief onderzoek	15
3.1 Inleiding	15
3.2 Daadwerkelijke bewaartermijn van schuldregelingen	15
3.3 Succesvol versus onsuccesvol afgeronde saneringskredieten	16
3.4 Recidive na afronden saneringskrediet	16
3.5 Recidives met kortere daadwerkelijke bewaartermijnen voor saneringskrediet	17
3.6 Bevindingen en conclusies	18
Biografie	21
Bijlage 1: Lijst met definities afkortingen en begrippen	22
Bijlage 2: Contract types en bijzonderheidscodes in het CKI	26
Bijlage 3: Wijzigingen in het CKI	28
Bijlage 4: Overzicht schuldregelingen in enkele Europese landen	30
Bijlage 5: Wet schuldsanering natuurlijke personen	37

1. Inleiding

Stichting BKR (BKR) houdt zich sinds 1965 bezig met het financiële welzijn van Nederland. Met de gegevens die het BKR ontvangt, ordent en ontsluit levert de organisatie een bijdrage aan het voorkomen van problemen op het gebied van schulden, kredieten en fraude. Discussies over de gewenste duur van de bewaartermijn van het kredietregister van BKR, het Centraal Krediet Informatiesysteem (het CKI), onder andere met betrekking tot saneringskredieten zijn aanleiding geweest voor onderzoek (zie Paragraaf 1.1). Het onderzoek is uitgevoerd door Zanders, in samenwerking met BKR.

Het onderzoek heeft zich naar aanleiding van de discussies over het verkorten van de bewaartermijn van schuldregelingen gericht op onderzoek naar bewaartermijnen en recidives van minnelijke schuldregelingen. Omdat daarin ook saneringskredieten zijn meegenomen zijn de resultaten ook bruikbaar in de bredere discussie over kredietregistraties. Een saneringskrediet is een krediet en volgt de regels van het kredietstelsel (dus ook de bewaartermijn).

Dit onderzoeksrapport bestaat uit twee delen; een literatuuronderzoek en een kwantitatief onderzoek. Het literatuuronderzoek is gebaseerd op (inter)nationale bronnen en geeft een aantal relevante bevindingen en conclusies van eerdere studies over bewaartermijnen. Hierbij wordt breder gekeken dan alleen saneringskredieten. Het kwantitatief onderzoek is uitgevoerd op basis van informatie beschikbaar in het CKI ofwel kredietregister, teneinde inzicht te krijgen of personen na afronding van een saneringskrediet een groter risico hebben om opnieuw in betalingsproblemen te komen (recidive).

1.1 Aanleiding van het onderzoek

In 2022 besloten diverse gemeenten om zes maanden na het succesvol afronden van minnelijke schuldregelingen (dus ook saneringskredieten), deze bij BKR te verwijderen. De G4¹ laten in hun brief (G4, 2022) aan BKR weten dit alleen te doen voor succesvol afgeronde saneringskredieten, dus niet voor saneringskredieten waarop een betalingsprobleem is ontstaan.

Tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de gemeenten en tussen gemeenten onderling bestaan verschillende opvattingen over hoe lang schuldregelingen na afronding bij BKR geregistreerd moeten blijven. De ministers van Financiën en van SZW hebben eerder in de beantwoording van diverse Kamervragen aangegeven een termijn van vijf jaar passend te vinden (Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2021-2022) (Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2016-2017). Recent heeft de minister van Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen aan de Tweede Kamer laten weten de ambitie te hebben om de registraties van schuldhulpverlening terug te brengen naar een half jaar na afronding van het schuldhulptraject.

Op 21 juni heeft de minister van Financiën een voorstel voor een Wet stelsel kredietregistraties ter consultatie gepubliceerd. De minister vraagt onder meer om een reactie op het voorstel om de bewaartermijn in het kredietregister te verkorten van vijf jaar naar drie jaar. Deze regels zullen ook gelden voor saneringskredieten.

De verschillende opvattingen over de lengte van de bewaartermijn, de toenemende maatschappelijke druk om informatie over schuldregelingen minder lang te registeren en de beslissingen van gemeenten om registraties van minnelijke schuldregelingen uit het CKI te verwijderen, zijn voor BKR aanleiding geweest om onderzoek te doen om meer inzicht te verkrijgen in hoe vaak en hoe snel personen met een historie van schuldregelingen opnieuw in de problemen kunnen komen (recidive) en wat de effecten zijn van een kortere bewaartermijn.

1.2 Doelstelling en opzet van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in de terugkeer van betaalproblemen na het afronden van saneringskredieten (recidive). Het onderzoek biedt informatie die kan helpen bij de gedachtenvorming over een passende bewaartermijn van kredietregistraties. Hiervoor is een kwalitatief en een kwantitatief onderzoek uitgevoerd. Het kwalitatieve deel bestaat uit een literatuurstudie die heeft geleid tot een overzicht van de belangrijkste bevindingen en conclusies van eerdere studies over dit onderwerp. Het kwantitatieve onderzoek bestaat uit het uitvoeren van data-analyses op basis van data uit het kredietregister van BKR (CKI).

1 De vier gemeentes met de meeste inwoners vormen samen de G4: Den Haag, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam.

1.3 Definitie saneringskrediet en schuldregelingen in bredere zin

Saneringskredieten zijn onderdeel van een minnelijke schuldregeling en worden door de gemeente geregistreerd in het kredietregistratiesysteem van BKR. Daarnaast wordt bij het BKR ook de schuldhulpverlening die ook onderdeel is van minnelijke schuldregelingen geregistreerd. Schuldsanering als onderdeel van de wettelijke schuldregeling (Wsnp) wordt niet bij het BKR geregistreerd. Bijlage 1 bevat een uitgebreide definitie van deze en andere relevante begrippen.

2. Literatuuronderzoek

In dit hoofdstuk worden verschillende aspecten van schuldregelingen (schuldhelpverlening en saneringskredieten) onderzocht op basis van publiekelijk beschikbare literatuur (zie Paragraaf 2.1). Hierbij is gekeken naar internationaal gebruikelijke bewaartermijnen voor schuldregelingen (Paragraaf 2.2) en het gevolg van het verkorten van de bewaartermijnen op het gedrag van consumenten en kredietverstrekkers (Paragraaf 2.3). Ook is onderzocht welke factoren bijdragen aan recidives (Paragraaf 2.4). Ten slotte is een samenvatting van de bevindingen gevormd (Paragraaf 2.5).

Deze literatuurstudie verschaft een overzicht van de belangrijkste bevindingen en conclusies van eerdere studies. De gebruikte literatuur is een selectie van de relevante, publiekelijk beschikbare internationale publicaties.

Het literatuuronderzoek gaat niet dieper in op de regelgeving voor banken, gedragscodes voor consumentenkrediet, EU-regelgeving over consumentenkrediet, etc. waar de meeste kredietverstrekkers aan moeten voldoen. Deze regels eisen dat kredietverstrekkers duidelijke interne richtlijnen opstellen onder andere betreffende risicobereidheid en kredietacceptatiecriteria en dat gedurende het kredietaanvraagproces onderzoek gedaan wordt naar de terugbetaalcapaciteit van de kredietnemer en dat daarvoor alle relevante informatie moet worden verzameld.

2.1 Literatuuroverzicht

In het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van internationale onderzoeken en publicaties over kredietregistraties en bewaartermijnen. De studies betreffen lokale (Nederlandse), regionale (Europese) en wereldwijde onderzoeken. De volgende publicaties zijn gebruikt, waarbij een korte toelichting is gegeven van de inhoud van het betreffende document:

- *“Duurzaamheid schuldtrajecten”*, gepubliceerd door SEO Economisch Onderzoek (2015).
Op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is in 2015 een onderzoek uitgevoerd naar de terugkeer van schulden bij personen na het succesvol afsluiten van een schuldtraject.
- *“Schuldenproblematiek in beeld, Huishoudens met geregistreerde problematische schulden 2015-2018”*, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (2020).
Kwantitatief onderzoek van het CBS in opdracht van het ministerie van SZW naar de omvang van de schuldenproblematiek, risicogroepen en kenmerken van problematische schuldenaren en ingrijpende gebeurtenissen die een voorbode kunnen zijn voor schulden.
- *“ACCIS (2020), ACCIS Membership Survey 2020”*, gepubliceerd door ACCIS (2021).
Association of Consumer Credit Information Suppliers (ACCIS) representeert organisaties die verantwoordelijk zijn voor het behandelen van de data om de financiële kredietwaardigheid te beoordelen van consumenten en bedrijven. Dit document beschrijft de ontwikkeling van kredietrapportages in Europa en geeft, onder andere, een overzicht van de markt, juridische situatie en toegang tot data. Aan deze survey hebben 39 van de 42 Credit Rating Agencies (CRAs), die aangesloten zijn bij ACCIS, bijgedragen.
- *“Legal & Regulatory Handbook on Credit Reporting”*, gepubliceerd door ACCIS (2023).
Dit document beschrijft de basisregels en eigenschappen van het juridische raamwerk waaronder de leveranciers van ‘credit reporting services’ opereren in Europese landen.
- *“Credit Reporting Knowledge Guide”*, gepubliceerd door het Global Credit Reporting Program, International Finance Corporation (IFC) en de Wereldbank (2012).
Dit document richt zich op de kredietrapportagesystemen voor particulieren, micro, small en medium bedrijven. Het beschrijft de marktgebruiken en ontwikkelingen in kredietrapportages om bij te dragen aan de kredietinformatievoorziening in ontwikkelingsmarkten.
- *“The equilibrium effects of asymmetric information”*, working paper from Princeton University, Economics department (2018).
Een internationaal onderzoek op basis van de ontwikkelingen in Chili, waarin de effecten zijn onderzocht van het verwijderen van registraties van faillissementen van natuurlijke personen in de consumenten kredietmarkt.
- *“The 2014 credit-information amnesty regulations: What do they really entail?”*, gepubliceerd door De Jure Law Journal (Kelly-Louw, 2015).
Dit document beschrijft de amnestieregelingen voor kredietinformatie die in 2014 in Zuid-Afrika zijn ingevoerd.

2.2 Nationale en internationale bewaartermijnen

De bewaartermijn is gedefinieerd als de periode waarin informatie wordt opgeslagen in het systeem van kredietregistratiebureaus die ter beschikking staat voor rapportages aan kredietverstrekkers. Dit betreft informatie over afgeronde kredieten, herstellende betalingsachterstanden en afgeronde schuldregelingen.

In de meeste landen is de bewaartermijn gelimiteerd. Hierbij zijn er verschillen tussen de periode waarin gegevens publiekelijk worden bewaard, de periode waarin gegevens door kredietregistratiebureaus intern worden bewaard voor bijvoorbeeld scoringmodel doeleinden en de periode waarin gegevens worden opgenomen in een kredietrapport². In dit onderzoek is gekeken naar de bewaartermijn voor publiekelijke kredietrapportages.

Bewaartermijnen wereldwijd

Het onderzoek in het document *“Credit Reporting Knowledge Guide”* (International Finance Corporation, World Bank Group, 2012) concludeert het volgende over de lengte van bewaartermijnen (zie ook citaten in Tekstbox 1):

- Het onderzoek stelt dat de bewaartermijn voor data, gebruikt voor de publicatie in kredietrapportages, gebruikelijk drie tot vijf jaar is. Dit gaat om gegevens van kredieten en betalingsachterstanden. Het document geeft verder geen specifieke informatie over bewaartermijnen van schuldregelingen.
- Data bestemd voor intern gebruik door een kredietregistratiebureau, zoals voor het ontwikkelen van een scoring model, toezicht en statistisch onderzoek, wordt gebruikelijk vijf tot zeven jaar bewaard.
- Het onderzoek benadrukt de noodzaak voor een bewaartermijn die lang genoeg is om het risico op overkreditering te verkleinen.
- In sommige landen is de bewaartermijn afhankelijk van het type product.

“Doing Business survey data show that payment history information is usually maintained for a minimum of five years. Public records relating to bankruptcy are usually retained for seven or more years. In some countries, such as in Brazil, information is never deleted, although it may not be distributed beyond a certain number of years.”

“On the one hand, data should be kept for a sufficient amount of time to allow for debt collection and reducing the risk of over indebtedness, which, based on global experience, ranges between five and seven years. In jurisdictions where credit scoring and other value-added products have been developed, data should be retained for at least three years to allow sufficient observations to build predictive scores. Data for supervision and statistical purposes may need to be retained for a longer period. For example, in the United States, data remains on credit bureau records for two, seven, or nine years, depending on the type of credit or debt.”

“A distinction should be made between the length of time that data is retained, and the length of time data is included in a credit report or disclosed. Typically, legislation provides guidance on how many years data can be disclosed, which, based on information from Doing Business surveys, ranges from three to five years.”

“In some countries with a negative-only reporting system, once a bad debt is paid off, all negative data related to it is deleted from databases, either because it is mandated by law or because it is common practice in the marketplace. Such a practice may paint a false picture of a borrower who may be a recalcitrant debtor who pays off an old loan only to get a fresh loan, which he or she then fails to repay. Conversely, disclosing data, especially negative data, for excessively long periods (more than five years) can unduly penalize a borrower who has otherwise reformed his or her payment habits. Most countries opt to limit the number of years that negative information may be shared to give previously delinquent borrowers a second chance at accessing credit.”

Tekstbox 1 – Citaat uit *“Credit Reporting Knowledge Guide”* (International Finance Corporation, World Bank Group, 2012)

² Een kredietrapport is een rapport dat een kredietverstrekker ontvangt van een kredietinformatiebureau over de kredietwaardigheid van een specifieke persoon. Wetgeving geeft doorgaans richtlijnen voor hoelang gegevens openbaar mogen blijven.

Bewaartermijnen Europa algemeen

Het document "ACCIS Membership survey 2020" (2021) beschrijft de ontwikkeling van kredietrapportages in Europa en geeft onder andere een overzicht van de markt, juridische situatie en toegang tot data. In het document worden de bewaartermijnen gegeven van de deelnemers aan de survey voor schuldregelingen³, achterstanden en algemene informatie over kredietrapporten. Het document laat zien dat de bewaartermijn voor schuldregelingen verschilt tussen kredietregistratiebureaus in Europa. De meeste kredietregistratiebureaus hanteren een vergelijkbare bewaartermijn als in Nederland (zie ook Tabel 1):

- Sommige kredietregistratiebureaus passen verschillende bewaartermijnen toe. Het onderzoek toont onderscheid in bewaartermijnen voor:
 - positieve en negatieve registraties;
 - schuldregelingen en achterstanden ('arrearers or late payments');
 - volledig terugbetaalde en niet volledig terugbetaalde schulden.
- Van de kredietregistratiebureaus in de survey bewaart 26% informatie over schuldregelingen waarbij de schulden volledig zijn terugbetaald tussen de 37 tot 60 maanden (drie tot vijf jaar). 31% van de kredietregistratiebureaus bewaart informatie over schuldregelingen waarbij de schulden niet volledig zijn terugbetaald tussen de 37 tot 60 maanden.
- Daarnaast bewaart 31% van de kredietregistratiebureaus informatie over schuldregelingen waarbij de schulden volledig zijn terugbetaald langer dan vijf jaar. 21% van de kredietregistratiebureaus bewaart informatie over schuldregelingen waarbij de schulden niet volledig zijn terugbetaald langer dan vijf jaar.
- 18% van de kredietregistratiebureaus bewaart informatie over schuldregelingen waarbij de schulden volledig zijn terugbetaald voor drie jaar of korter. 26% van de kredietregistratiebureaus bewaart informatie over schuldregelingen waarbij de schulden niet volledig zijn terugbetaald voor drie jaar of korter.
- Verder bewaart 13% van de kredietregistratiebureaus geen informatie over schuldregelingen en voor een aantal kredietregistratiebureaus is de bewaartermijn onbekend.

<i>Bewaartermijn</i>	<i>Volledig terugbetaald</i>	<i>Niet volledig terugbetaald</i>
0 maanden	13%	13%
0 – 11 maanden	3%	8%
12 – 36 maanden	15%	18%
37 – 60 maanden	26%	31%
61 – 84 maanden	8%	10%
85 – 120 maanden	13%	8%
Langer dan 120 maanden	10%	3%
Onbekend	12%	9%

Tabel 1 – Verdeling van gehanteerde bewaartermijnen door Europese kredietregistratiebureaus (Association of Consumer Credit Information Suppliers, 2021)

Bewaartermijnen specifieke Europese landen

Het document "Legal & Regulatory Handbook on Credit Reporting" (Association of Consumer Credit Information Suppliers (ACCIS), 2023) geeft een uiteenzetting van de bewaartermijnen in Europese landen die zijn aangesloten bij ACCIS. In deze landen worden er verschillende bewaartermijnen aangehouden veelal afhankelijk van het soort contract of eventuele betalingsachterstanden. Bijlage 4 geeft een gedetailleerd overzicht van de situatie van een aantal specifieke landen: Nederland, België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Oostenrijk.

Hieronder volgen enkele specifieke observaties over de lengte van de bewaartermijnen in een aantal Europese landen:

- In Nederland blijven bij BKR de gegevens van een krediet vijf jaar bewaard nadat een krediet is afgelost en de kredietverstrekker de overeenkomst heeft beëindigd. Deze bewaartermijn geldt ook voor betalingsachterstanden en schuldregelingen. Commerciële handelsinformatiebureaus in Nederland, Focum en EDR, hanteren een bewaartermijn van maximaal acht jaar. Experian bewaart informatie over schuldregelingen drie jaar na afronding van het traject.
- In België worden kredietregistraties en gegevens over schuldregelingen drie maanden na afloop van het krediet of de schuldregeling verwijderd. Wanneer er echter een betalingsachterstand ontstaat op een (sanerings-)krediet, dan zal de bewaartermijn worden verlengd tot het verstrijken van de daartoe voorziene termijnen. De betalingsachterstanden zullen voor tien jaar geregistreerd blijven. Wanneer de betalingsachterstanden volledig zijn voldaan, dan zal de bewaartermijn worden verkort naar een jaar.

³ Het "ACCIS Membership survey 2020" (2021) beschrijft de bewaartermijnen voor 'defaults' en 'restructured debts'. 'Defaults' en 'restructured debts' is in dit document vertaald naar schuldregelingen.

- In Duitsland is er geen exacte bewaartermijn. Om de drie tot vier jaar moet er nagegaan worden of het bewaren van de gegevens van personen nog steeds relevant is. Geconcludeerd kan worden dat gegevens minimaal drie jaar worden bewaard. Dit geldt ook voor gegevens over schuldregelingen.
- Het Verenigd Koninkrijk heeft verschillende kredietregistratiebureaus. De bewaartermijn bij deze bureaus ligt tussen de zes en tien jaar. Dit geldt voor informatie over schuldregelingen en betalingsachterstanden.
- Zodra een persoon in Frankrijk een betalingsachterstand of een schuldregeling heeft, wordt dit voor vijf jaar geregistreerd. De registratie wordt na vijf jaar verwijderd indien zich geen nieuwe incidenten hebben voorgedaan. Vroegtijdige verwijdering is mogelijk als een bewijs van betaling wordt ingediend bij de Bank of France voor alle bedragen verschuldigd aan alle schuldeisers, inclusief schulden die zijn geannuleerd.
- In Oostenrijk is de situatie vergelijkbaar met Nederland; de bewaartermijn is vijf jaar voor alle soorten kredietregistraties, inclusief registraties van schuldregelingen.
- In Finland is besloten om vanaf 1 december 2022 de bewaartermijn van betalingsachterstanden die zijn voldaan te verkorten van twee tot drie jaar naar drie maanden. De bewaartermijn blijft twee tot drie jaar voor betalingsachterstanden die nog niet zijn voldaan. Wat dit betekent voor schuldregelingen is niet bekend.
- In Italië wordt de bewaartermijn bepaald op basis van de ernst van de betalingsachterstanden. Wanneer de betalingsachterstanden zijn afgerond, varieert de bewaartermijn tussen de 12 en 24 maanden. Niet afgeronde betalingsachterstanden worden tussen de drie en vijf jaar bewaard. Wat dit betekent voor schuldregelingen is niet bekend.
- In Zweden varieert de bewaartermijn op basis van de data die wordt verzameld. Denk hierbij aan informatie over kredieten, betalingsachterstanden of persoonsgegevens. De bewaartermijn kan verschillen tussen een en vijf jaar. De precieze bewaartermijn voor kredietregistraties en schuldregelingen is onbekend.

2.3 Kortere bewaartermijnen en de gevolgen op recidive

Het gevolg van kortere bewaartermijnen op de recidives en kredietverlening in het algemeen is op meerdere manieren onderzocht in de internationale literatuur. Enerzijds is gekeken naar het volledig verwijderen van informatie over betalingsachterstanden en/of schuldregelingen, zoals in Chili is gebeurd in 2012 (Lieberman, Neilson, Opazo, & Zimmerman, 2018) en meerdere malen in Zuid-Afrika (Kelly-Louw, 2015). Daarnaast is gekeken naar eerder onderzoek naar recidive in Nederland door het SEO Economisch Onderzoek (2015) en de vergelijking van bewaartermijnen tussen de verschillende landen van het IFC en de Wereldbank (2012).

Eerder onderzoek naar recidive in Nederland

Het SEO Economisch Onderzoek heeft in 2015 onderzoek gedaan naar recidive van betalingsachterstanden na een schuldregeling. Hieruit blijkt dat twee jaar na afloop van het Wsnp veel mensen een betalingsachterstand hebben; voor schuldregelingen is het aandeel aanzienlijk minder. Deze achterstanden komen deels doordat een aantal kredieten met betalingsachterstand open bleven staan. Vervolgens concludeert het SEO onderzoek dat op een groot deel van de nieuwe contracten na afronding van saneringskredieten, schuldhulpverleningen en Wsnp ook betalingsachterstanden ontstaan, zie Tekstbox 2. Het onderzoek, uitgevoerd in 2015, is onder andere op basis van BKR-data.

“Wat opvalt is dat twee jaar na afloop van een Wsnp traject veel mensen een betalingsachterstand hebben. Dit aandeel daalt wel van 66 procent voor degenen die in 2007 een traject hebben afgesloten naar 40 procent voor degenen die in 2011 een traject hebben afgesloten. Zelfs vier jaar na beëindigen van het traject heeft nog een zeer groot aandeel een betalingsachterstand. BKR heeft in de eigen bestanden gekeken om te zien wat hier aan de hand was. Het bleek dat een deel van de kredieten met een betalingsachterstand open bleven staan na afronding van het traject.”

“Bij de schuldbemiddelingstrajecten en bij de saneringskredieten is het aandeel met betalingsachterstanden twee en vier jaar na afloop van het traject aanzienlijk kleiner dan bij de Wsnp-trajecten. Bij de schuldbemiddelingstrajecten moet daarbij rekening worden gehouden dat naar schatting 17 procent van de trajecten niet met een schone lei zijn afgesloten.”

“Uit het aantal betalingsachterstanden op nieuwe kredieten blijkt dat op een groot deel van de nieuwe contracten betalingsachterstanden ontstaan. Van degenen die een saneringskrediet hebben beëindigd en daarna een of meerdere nieuwe kredieten hebben afgesloten, heeft vier jaar later ca. een derde weer een betalingsachterstand (15 procent heeft een nieuw krediet afgesloten en 5 procent heeft daarop betalingsachterstanden). Van degenen met een schuldbemiddelingsregeling gaat het om ruim 40 procent (13 procent heeft een nieuw krediet afgesloten en 6 procent heeft daarop betalingsachterstanden) en van degenen met een Wsnp-traject gaat het om bijna de helft (9 procent heeft een nieuw krediet afgesloten en 4 procent heeft daarop betalingsachterstanden).”

Tekstbox 2 – Conclusie van het SEO-onderzoek naar recidive (2015)

IFC en Wereldbank standpunt

Het document *“Credit Reporting Knowledge Guide”* van de IFC en de Wereldbank (2012) beschrijft dat bij kredietverlening, historisch gedrag (‘past behaviour’) een goede voorspeller is voor toekomstig gedrag (‘future behaviour’). Het relevante, historische gedrag moet volgens het onderzoek wel in de juiste context worden geplaatst, aangezien het niet al het (toekomstige) gedrag kan verklaren en in bepaalde situaties irrelevant kan zijn, bijvoorbeeld in andere economische omstandigheden.

Verder verwijzen de IFC en de Wereldbank naar de *“Doing Business Survey”* en concluderen ze dat wanneer negatieve registraties worden verwijderd nadat een achterstand op een krediet is afgelost dit nadelig is voor het vermogen van kredietverstrekkers om een goed geïnformeerd besluit te nemen in het kredietacceptatie proces. Daarnaast beschrijft de IFC en de Wereldbank dat een kredietregistratie lang genoeg bewaard moet blijven in kredietrapportages, omdat dit het risico van overkreditering kan verlagen. Er wordt geen uitspraak gedaan over de gevolgen op recidive.

De Chili casus en de impact van asymmetrie in informatie

In 2012, werden de Chileense kredietbureaus verplicht te stoppen met het rapporteren van faillissementen van natuurlijke personen. Er is een onderzoek verricht naar de effecten van het verwijderen van deze informatie (Lieberman, Neilson, Opazo, & Zimmerman, 2018). Het gevolg is namelijk ‘asymmetrische informatie’, waarbij de kredietverstrekker niet over alle relevante informatie beschikt over een potentiële kredietnemer. De persoon die een krediet aanvraagt, heeft vaak een beter inzicht in de kansen om zijn of haar schulden terug te betalen dan de kredietverstrekker.

Het onderzoek geeft aan dat doordat de kredietverstrekker onvoldoende informatie heeft, draagt dit bij aan hogere wanbetalingspercentages waardoor het aantal recidives stijgen. Tevens draagt het bij aan een kleinere leningenportefeuille, welke de winstgevendheid van de financiële instelling beïnvloedt. Zonder kredietrapporten is het moeilijk om een onderscheid te maken tussen klanten met een hoog en een laag risico. Zonder deze informatie is het risico van lenen hoger, wat zowel de kosten van lenen verhoogt als de beschikbaarheid van krediet vermindert, omdat kredietverstrekkers aarzelen om krediet te verstrekken aan onbekende kredietaanvragers. Vervolgens proberen de kredietverstrekkers de kosten van wanbetaling te compenseren door hogere rentetarieven. De onderzoekers stellen dat het probleem van deze zogenoemde asymmetrische informatie deels wordt voorkomen wanneer kredietregistratiebureaus alle informatie behouden en verstrekken. Wat ook kan bijdragen aan voorkomen van recidives.

Grootschalige verwijdering van negatieve registraties in Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika is op 1 april 2014 alle negatieve informatie over kredieten (vermeldingen van wanbetalingen) verwijderd uit het kredietrapport, ongeacht of het krediet was afgelost of niet. Betalingsachterstanden en faillissementen van natuurlijke personen geregistreerd tussen 2009 en 2014 werden automatisch verwijderd na afwikkeling, terwijl dit voorheen moest worden aangevraagd.

De verplichting om een schuld aan de kredietverstrekker terug te betalen, werd niet kwijtgescholden na de verwijdering van negatieve schuldgegevens uit het kredietprofiel van een consument. In geval van niet-betaling na de verwijdering van de registratie zou de kredietverstrekker de consument niet opnieuw kunnen registreren voor dezelfde schuld. (Debt Rescue, 2014)

Het document *“The 2014 credit-information amnesty regulations: What do they really entail?”* (Kelly-Louw, 2015) beschrijft dat er een groot aandeel van de personen waarbij de negatieve registraties vroegtijdig waren verwijderd makkelijker toegang hadden tot een krediet. Een ernstige tekortkoming van het verwijderen van negatieve registraties is de vergroting van het probleem van asymmetrische informatie. Kredietverstrekkers ontvingen namelijk kredietrapporten met minder informatie. Hierdoor verleenden kredietverstrekkers krediet aan personen waarvan werd vermoed dat deze profiteerden van de verwijdering van de negatieve registraties. Echter, alleen tegen een zeer hoog rentetarief om rekening te houden met de mogelijkheid van wanbetalingen. Er werd geconcludeerd dat de kosten van kredieten stegen, zie Tekstbox 3. Naast het effect op de kosten van het lenen zijn er ook recidives waargenomen. Er waren meer dan 14,5 miljoen negatieve registraties verwijderd uit het kredietregistratiesysteem. In 2015 waren twee miljoen personen teruggevallen in een schuldsituatie (Mail & Guardian, 2015).

"It is evident that many consumers benefited from the second amnesty and were removed from credit providers' blacklists. Immediately after the amnesty came into effect, banks were swamped with applications from consumers who benefited from the amnesty. A serious downfall of the amnesty, however, is that it is now very difficult for a credit provider to correctly assess the debt repayment history and to distinguish between good and bad borrowers. If a credit provider, during an assessment period, receives a "good" credit report for a prospective consumer, who it suspects to have benefited from the latest amnesty, it is likely that the credit provider will grant the credit only at a very high interest rate to accommodate for the possibility of non-payment. If there is any doubt as to a consumer's debt repayment history and classification, the credit provider will classify the consumer as "bad". Receiving less credit information on a consumer poses a higher risk for a lender and usually results in higher credit costs for the consumer."

Tekstbox 3 – Conclusie uit het document "The 2014 credit-information amnesty regulations: What do they really entail?" (Kelly-Louw, 2015)

Overmatige schuldenlast in Centraal-Azië

Het document "Credit Reporting Knowledge Guide" (International Finance Corporation, World Bank Group, 2012) refereert naar de tweede helft van de jaren nul van de 21ste eeuw waarin in centraal-Azië veel problemen ontstonden door overmatige schuldenlast. Volgens het onderzoek kwam dit onder andere door onvoldoende informatie in kredietrapporten.

2.4 Factoren die bijdragen aan recidives

Het in kaart brengen van de factoren die bijdragen aan recidives kan ondersteunen bij het identificeren van effectieve maatregelen om recidives te verminderen. In het document "Duurzaamheid schuldentrajecten" (SEO Economisch onderzoek, 2015) wordt beschreven dat risicofactoren voor recidives vergelijkbaar zijn met de risicofactoren voor het ontstaan van schulden. Het document beschrijft de volgende factoren die bijdragen aan de kans op een recidive:

- **Persoonlijkheidskenmerken:** De kans op financiële problemen zijn relatief groot voor personen die beperkte behoefte hebben om te sparen, gevoelig zijn voor verleidingen en sterk op de korte termijn zijn gericht, zie Tekstbox 4.
- **Demografische kenmerken en financiële situatie:** Het onderzoek concludeert dat het hebben van een uitkering en het wonen in een huurhuis samengaan met een verhoogd risico op schulden. Tevens is het risico op schulden leeftijdsafhankelijk: het risico neemt toe tot een leeftijd van 52 jaar en daalt vervolgens. Verder hebben huishoudens met thuiswonende kinderen relatief vaker schulden, zie Tekstbox 4.
- **Omgevingskenmerken:** Uitgaven kunnen leiden tot 'status' in iemands leefomgeving en sommige uitgaven vinden plaats uit angst voor sociale uitsluiting. Verder kan het risico op schulden toenemen wanneer uitkeringen of toeslagen omlaaggaan of de hieraan verbonden eisen toenemen, zie Tekstbox 4.
- **Grote gebeurtenissen:** Schulden ontstaan vaker na 'grote gebeurtenissen'. Hierbij kan worden gedacht aan het verliezen van een baan, scheiding, het overlijden van een partner en verhuizingen. Het verliezen van een baan leidt vaak tot een substantiële achteruitgang in inkomen en mogelijk tot schulden, zie Tekstbox 4.

Bepaalde risicofactoren die relevant zijn voor het ontstaan van schulden kunnen door kredietverleners zelf worden onderzocht (demografische kenmerken en financiële situatie). Andere factoren, zoals grote gebeurtenissen, zijn niet te voorspellen. Bepaalde persoonlijkheidskenmerken (financiële vaardigheden, korte termijnvisie, structureel niet met geld kunnen omgaan) kunnen door een kredietregistratie en bepaalde bewaartermijnen beter worden onderkend.

“Persoonlijkheidskenmerken omvatten preferenties en financiële vaardigheden. Bij preferenties gaat het onder andere om de spaarbehoefte, gevoeligheid voor verleidingen en kortetermijnvisie. Zo is de kans op financiële problemen relatief groot voor personen die nauwelijks behoefte hebben om te sparen, gevoelig zijn voor verleidingen en sterk op de korte termijn gericht zijn. Ook is de kans groter bij personen die geen weerstand kunnen bieden aan verzoeken van anderen. Bij financiële vaardigheden zijn het hebben van een financieel overzicht, het voeren van een actieve administratie en het hebben van een spaarrekening van belang. Ten slotte speelt ook intelligentie een rol: mensen met een hoog IQ zijn gemiddeld beter in staat hun financiën op orde te houden (Madern & Van der Schors, 2012, Van Geuns e.a., 2010). Ook uit de interviews die in het kader van dit onderzoek gevoerd zijn blijkt dit een belangrijke factor. Gemeenten geven aan dat er een groep is die structureel niet met geld kan omgaan. Een van de geïnterviewde gemeenten geeft aan dat de groep schuldenaren met psychische problemen, zoals psychoses, borderline en licht verstandelijk gehandicapten de laatste tijd gegroeid is.”

“Uit de literatuur blijkt dat bepaalde kenmerken, zoals het hebben van een uitkering en het wonen in een huurhuis, samengaan met een verhoogd risico op schulden. Ook is het risico op schulden leeftijdsafhankelijk: het risico neemt toe tot 52 jaar en daalt vervolgens. Verder hebben huishoudens met thuiswonende kinderen relatief vaker schulden. De aanwezigheid van een partner is van minder belang (Madern & Van der Schors, 2012). Daarnaast lopen lager opgeleiden een groter risico op meer en op grotere betalingsachterstanden. De relatie met de hoogte van het inkomen is niet eenduidig. Bleeker et al (2010) vinden dat lagere inkomens vaker financiële problemen hebben. Madern & Van der Schors (2012) vinden geen effect van de hoogte van het inkomen, maar wel van het hebben van een uitkering. Verschillende onderzoekers vinden dat thuiswonende kinderen de kans op schulden vergroten (Von Bergh et al. 2011, Madern & Van der Schors. 2012).”

“Verschillende omgevingsfactoren spelen een rol in de ontwikkeling van schulden. Van belang is bijvoorbeeld of uitgaven leiden tot status in iemands leefomgeving. Sommige uitgaven vinden plaats uit angst voor sociale uitsluiting. Daarnaast zijn sociale normen afhankelijk van de tijd: momenteel is het gebruikelijk om (een deel van) de hypotheek af te lossen, terwijl tot voor kort de aflossingsvrije hypotheek gangbaar was. Voor nieuwe hypotheek is de aflossingsvrije hypotheek zelfs verboden. Deze verandering leidt geleidelijk aan tot minder kwetsbaarheid voor dalende huizenprijzen. Verder kan het risico op schulden toenemen wanneer uitkeringen of toeslagen omlaag gaan of de hieraan verbonden eisen toenemen (Madern & Van der Schors, 2012).”

“Schulden ontstaan vaak na ‘grote gebeurtenissen’, zoals het verliezen van een baan, scheiding, het overlijden van een partner en verhuizingen (Madern & Van der Schors, 2012). Een scheiding kan bijvoorbeeld leiden tot de gedwongen verkoop van een huis en resulteren in een restschuld. Het verliezen van een baan leidt vaak tot een substantiële achteruitgang in inkomen en mogelijk tot schulden, indien aanpassingen in het uitgavenpatroon achterwege blijven.”

Tekstbox 4 – Citaat uit document “Duurzaamheid schuldentrajecten”(SEO Economisch onderzoek, 2015)

2.5 Bevindingen en conclusies

Het literatuuronderzoek verschaft informatie over slechts een deel van publiekelijk beschikbare internationale publicaties. Hieronder worden de meest relevante observaties weergegeven voor internationaal gangbare bewaartermijnen voor schuldregelingen, de gevolgen van het verkorten van de bewaartermijn van schuldregelingen op het gedrag van consumenten en kredietverstrekkers, en de factoren die bijdragen aan recidive na het afronden van een schuldregeling.

Nationale en internationale bewaartermijnen

De bewaartermijn die door BKR wordt gehanteerd voor kredietregistraties (inclusief registraties van betalingsachterstanden en schuldregelingen) is vergelijkbaar met de bewaartermijnen die worden gehanteerd door de meeste internationale en Europese kredietregistratiebureaus (gemiddeld tussen drie en vijf jaar). In vergelijking met andere West-Europese landen valt op dat de bewaartermijn voor een afgeronde schuldregeling gehanteerd door BKR goed vergelijkbaar is met die in Duitsland (drie tot vier jaar) en Oostenrijk (vijf jaar). In het Verenigd Koninkrijk is de bewaartermijn langer (zes tot tien jaar) en in België is de bewaartermijn korter (drie maanden). In Frankrijk wordt een bewaartermijn van vijf jaar gehanteerd vanaf het moment van de registratie van de schuldregeling. Commerciële handelsinformatiebureaus in Nederland hanteren een bewaartermijn van maximaal acht jaar.

Kortere bewaartermijnen en de gevolgen op recidive

Volgens de beschreven literatuur kan het verkorten van de bewaartermijn van een afgeronde schuldregeling meerdere effecten hebben. Een aantal onderzoeken en publicaties benadrukt hoe belangrijk de gegevens bij een kredietregistratiebureau zijn voor de kredietverlening. Deze gegevens bieden de mogelijkheid om overkreditering en overfinanciering tegen te gaan. Het doel

van het bewaren van kredietgegevens is verder het voorkomen van nieuwe of hernieuwde financiële problemen bij personen door nieuwe kredietverstrekking. Het is daarbij van belang om een goede afweging te maken bij het bepalen van de lengte van de bewaartermijn na afronding van het krediet, achterstanden of schuldhelp. De bewaartermijn helpt kredietverstrekkers, personen met een goede betaalhistorie en personen met een schuldregeling historie, die een grotere kans hebben op recidive, om hen voor (nieuwe) schulden te behoeden.

Verschillende casussen, waarbij daadwerkelijk de bewaartermijn is verkort of schuldregistraties zijn verwijderd, hebben aangetoond dat het verkorten van de bewaartermijn of het verwijderen van negatieve kredietregistraties grote gevolgen kunnen hebben voor zowel de consument als kredietverstrekkers. Het heeft in deze landen geleid tot hogere wanbetalingspercentages, verminderde beschikbaarheid van krediet en hogere kosten voor kredieten.

Factoren die bijdragen aan recidives

In de literatuur worden verschillende factoren en oorzaken genoemd voor schulden. Hierbij worden geen afwijkende factoren genoemd voor recidive. Voor bepaalde risicofactoren zijn kredietregistratiebureaus niet per se noodzakelijk, aangezien deze (deels) zelf door kredietverleners kunnen worden onderzocht (zoals demografische kenmerken en financiële situatie) of omdat deze überhaupt lastig zijn te voorspellen (zoals persoonlijke gebeurtenissen). Andere factoren zoals persoonlijkheidskenmerken (financiële vaardigheden, kortetermijnvisie, structureel niet met geld kunnen omgaan) kunnen daarentegen wellicht wel door informatie over een kredietregistratie in combinatie met bepaalde bewaartermijnen indirect worden herleid. Dit benadrukt het belang van kredietregistraties met een bewaartermijn die lang genoeg is om de kans op bepaalde (persoonlijheids)kenmerken te kunnen identificeren.

Conclusie

Uit de literatuur blijkt dat de gemiddelde periode waarin kredietregistraties (inclusief registraties van betalingsachterstanden en schuldregelingen) bewaard worden in kredietrapportages door beschouwde landen gebruikelijk drie tot vijf jaar is.

In Nederland hanteren commerciële handelsinformatiebureaus een bewaartermijn van maximaal acht jaar. Er wordt door BKR met een bewaartermijn van vijf jaar niet afgeweken van de gangbare internationale norm.

Het verkorten van de bewaartermijn van kredietregistraties, waaronder saneringskredieten (waarmee informatie over schuldregelingen wordt verwijderd) beperkt de informatie aan kredietverstrekkers om een goed geïnformeerd besluit te nemen gedurende het kredietaanvraagproces. Hierdoor kunnen kredietverstrekkers moeilijker voldoen aan hun zorgplicht om betalingsproblemen te voorkomen. Informatie over een kredietregistratie in combinatie met de bewaartermijn zijn voorspellende variabelen voor een betalingsprobleem. Dit benadrukt het belang dat kredietregistraties lang genoeg bewaard blijven in kredietrapportages, tevens omdat dit het risico van overkreditering kan verlagen.

Daarnaast zal het verkorten van de bewaartermijn van schuldregelingen als gevolg hebben dat kredietverstrekkers moeilijker onderscheid kunnen maken tussen personen met en personen zonder een geschiedenis van schuldregelingen. De groep personen met een verstreken bewaartermijn van een afgeronde schuldregeling heeft hierdoor in eerste instantie een vergrote toegang tot kredieten, maar aan de andere kant een verminderde bescherming tegen overkreditering en daarmee een verhoogde kwetsbaarheid. Dit betekent in zijn algemeenheid een risico voor de kredietverstrekker waardoor het mogelijk is dat de kosten voor kredieten hoger worden en de toegang tot kredieten voor de algehele populatie uiteindelijk wordt verkrappt. Het verkorten van de bewaartermijn van registraties heeft zodoende voor- en nadelen voor personen met een schuldregeling geschiedenis, en kan nadelig uitpakken voor personen zonder een schuldregeling geschiedenis.

De bestudeerde literatuur verschaft weinig kwantitatief onderzoek naar de relatie tussen de bewaartermijn van kredietregistraties en het aantal recidives. Kwantitatief onderzoek is van belang om verder inzicht te krijgen in hoe vaak en hoe snel personen in recidive komen, zoals beschreven in het volgende hoofdstuk.

3. Kwantitatief onderzoek

3.1 Inleiding

Stichting BKR beheert de registratie van kredieten en betalingsachterstanden in het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI). Het is de verantwoordelijkheid van de kredietverstrekkers, de CKI-deelnemers, om ervoor te zorgen dat de relevante informatie wordt opgenomen in het CKI. Dit betreft onder andere de saneringskredieten (zie Bijlage 2). De bewaartermijn voor deze registraties is 5 jaar. De daadwerkelijke bewaartermijn kan afwijken. Het kwantitatieve onderzoek richt zich op de relatie tussen de daadwerkelijke bewaartermijn van schuldregelingen en het aantal recidives. Voor dit rapport is onderzoek gedaan naar schuldsaneringskredieten op basis van data uit het CKI over de periode juli 2009 tot en met maart 2023 (voor aanpassingen in het CKI zie Bijlage 3).

Paragraaf 3.2 bespreekt de daadwerkelijke bewaartermijn van saneringskredieten. Diverse gemeenten hebben besloten om zes maanden na het succesvol afronden van het saneringskrediet deze bij BKR te verwijderen. De G4 laten in hun brief (G4, 2022) aan BKR weten dit niet te doen voor niet succesvolle afgeronde saneringskredieten (dus saneringskredieten waarop een betalingsprobleem is ontstaan). In paragraaf 3.3 toetsen we of de aanpak van de gemeenten terecht is. Dit doen we door de verschillen te onderzoeken tussen succesvol en niet succesvol afgeronde saneringskredieten. Het verschil tussen de kans op recidives na saneringskrediet en de kans op betaalproblemen met de referentiegroep (zie Bijlage 1 voor de definitie) wordt besproken in paragraaf 3.4. Paragraaf 3.5 geeft het verband weer tussen recidives en de daadwerkelijke bewaartermijn. De laatste paragraaf 3.6 geeft een overzicht van de bevindingen en conclusies van het kwantitatieve onderzoek.

3.2 Daadwerkelijke bewaartermijn van schuldregelingen

De bewaartermijn van de saneringskredieten is volgens de regels van het kredietregister vijf jaar. Indien gemeenten een goede reden hebben (op basis van een zorgvuldige belangenafweging of een uitspraak van een rechter of geschillencommissie), kunnen zij voor (individuele) personen het saneringskrediet vroegtijdig verwijderen.

Tabel 2 toont de daadwerkelijk geobserveerde bewaartermijn van de saneringskredieten:

- De meeste saneringskredieten (72%) hebben een bewaartermijn van vijf jaar.
- Er wordt met regelmaat afgeweken van de vijf jaar bewaartermijn van afgeronde saneringskredieten, of na het sluiten van het dossier.

Dit geeft aan dat onder de huidige registratieregeling meer dan een kwart van de saneringskredieten vroegtijdig verwijderd wordt en dus korter dan 5 jaar geregistreerd staat. Merk op dat, vroegtijdige verwijdering anders is dan een algehele verkorting van de bewaartermijn voor alle saneringskredieten, omdat de vroegtijdige verwijderingen in het onderzoek op basis van een individuele afweging zijn gedaan. Verondersteld wordt dat de verwijderingen op basis van een zorgvuldige belangenafweging of een uitspraak van een rechter of geschillencommissie zijn gedaan, en deze personen daardoor over het algemeen een betere kredietwaardigheid hebben dan degenen die niet vroegtijdig zijn verwijderd wat resulteert in een lagere kans op recidive.

<i>Daadwerkelijke bewaartermijn</i>	<i>Saneringskrediet</i>	<i>%</i>
<i>Gelijk aan 5 jaar</i>	15,883	72%
<i>Tussen 4 en 5 jaar</i>	162	1%
<i>Tussen 3 en 4 jaar</i>	437	2%
<i>Tussen 2 en 3 jaar</i>	1,417	6%
<i>Tussen 1 en 2 jaar</i>	2,165	10%
<i>Tussen 0 en 1 jaar</i>	1,275	6%
<i>Tussen 0 en 6 maanden</i>	588	3%
<i>Totaal</i>	21,927	100%

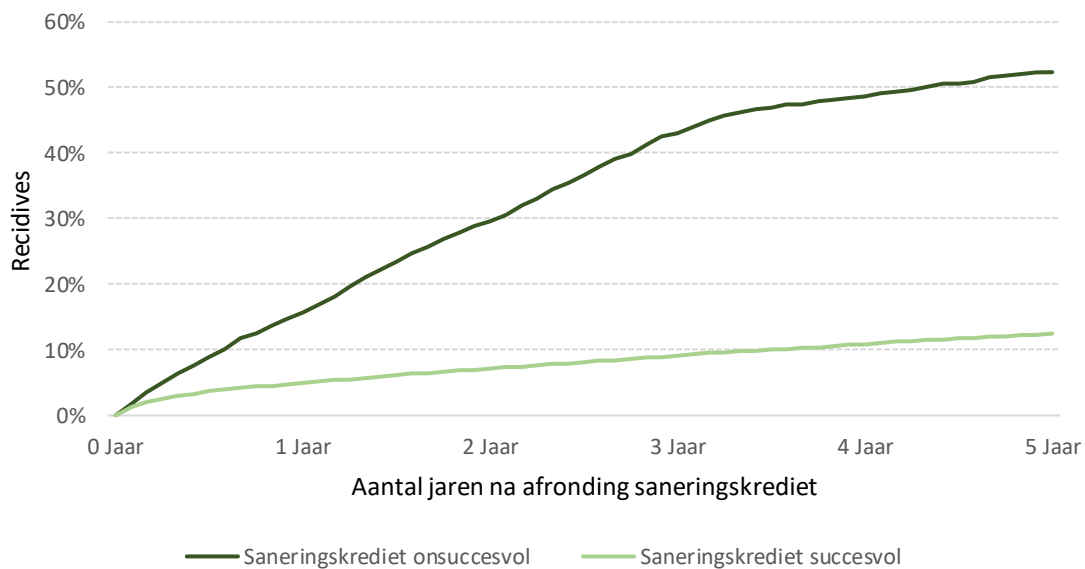
Tabel 2 – De daadwerkelijke bewaartermijn voor saneringskredieten ⁴

⁴ Deze tabel bevat alleen kredieten waarvan de daadwerkelijke bewaartermijn bekend is. Er wordt een onzekerheidsmarge aangehouden bij de bewaartermijnen in 'Gelijk aan 5 jaar' vanwege potentiële afwijkingen veroorzaakt door de maandelijkse snapshots waar de data op gebaseerd is.

3.3 Succesvol versus onsuccesvol afgeronde saneringskredieten

Niet alle saneringskredieten worden volledig afgelost, hetgeen een onsuccesvol afgerond saneringskrediet wordt genoemd. Uit het onderzoek blijkt dat de kans op hernieuwde betalingsproblemen van onsuccesvol afgeronde saneringskredieten fors hoger is dan bij succesvol afgeronde saneringskredieten, zie Figuur 1 en Tabel 3. De kans op een recidive binnen zes maanden van personen na het onsuccesvol afronden van een saneringskrediet is meer dan **twee** keer hoger dan van personen met succesvol afgeronde saneringskredieten. Na vijf jaar is dit meer dan **vier** keer hoger. Verder blijft de kans op recidives elk jaar na afronding van een saneringskrediet toenemen. Dit benadrukt het belang dat saneringskredietregistraties lang genoeg geobserveerd blijven en de bewaartermijn lang genoeg is.

Figuur 1 laat de verschillende recidivepercentages zien voor de succesvolle- en onsuccesvolle afgeronde saneringskredieten. Hiermee valt te concluderen dat gemeenten op een gegronde basis onderscheid willen maken bij het verwijderen van saneringskredieten die succesvol of onsuccesvol zijn afgerond. Echter, is de kans op recidive nog steeds fors hoger na een succesvol afgeronde saneringskrediet dan bij de referentiegroep (zie Paragraaf 3.4).

Figuur 1 - Cumulatieve recidivepercentages na het succesvol en onsuccesvol afronden van een saneringskrediet

	6 maanden	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar
Saneringskrediet succesvol	3.6%	5.0%	7.2%	9.2%	10.9%	12.5%
Saneringskrediet onsuccesvol	9.0%	15.7%	29.7%	43.1%	48.6%	52.3%

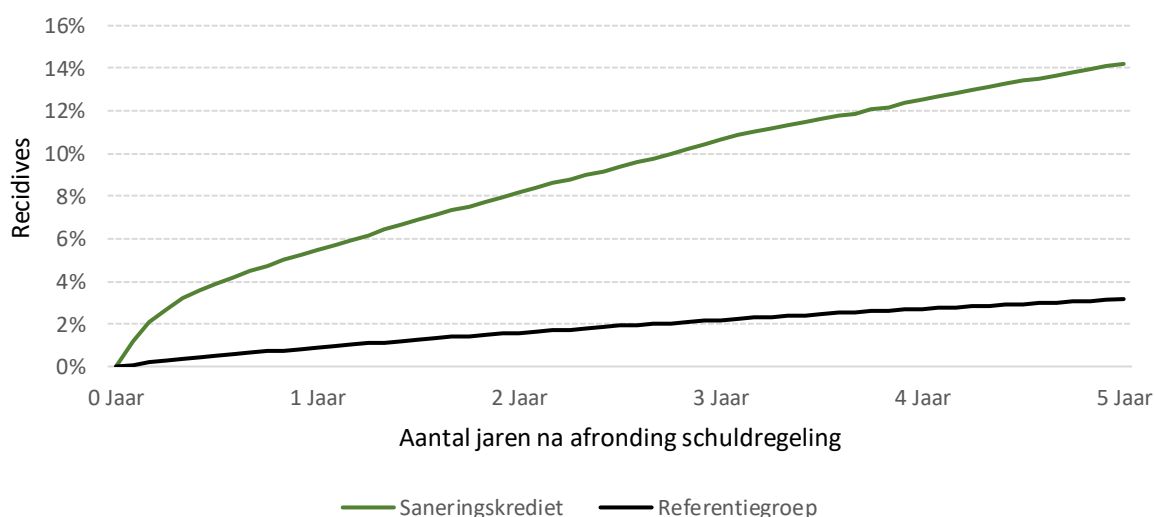
Tabel 3 - Cumulatieve recidivepercentages na het succesvol en onsuccesvol afronden van een saneringskrediet

3.4 Recidive na afronden saneringskrediet

Recidives zijn personen die na het afronden van betalingsachterstanden of een schuldregeling opnieuw in betalingsproblemen komen. Het recidivepercentage van saneringskredieten is statistisch significant groter dan van personen zonder historie van schuldregelingen (de referentiegroep), zie Figuur 2 en Tabel 4. Voor saneringskredieten is de kans op een recidive binnen zes maanden na het afronden van de saneringskrediet acht keer hoger dan de kans op een betalingsprobleem van personen in de referentiegroep. De kans op een recidive binnen vijf jaar van personen na afronding van een schuldregeling is voor saneringskredieten vier keer hoger dan de kans dat een persoon in de referentiegroep binnen vijf jaar een betalingsprobleem krijgt.

De recidivepercentages van personen na afronding van saneringskredieten blijft over tijd oplopen en is hoger dan dat van personen in de referentiegroep, ook vijf jaar na afronding. Dit benadrukt het belang dat schuldregeling registraties lang genoeg geobserveerd moeten kunnen blijven en de bewaartermijn lang genoeg moet zijn.

Het statistisch significante verschil in de kans op recidive tussen de jaren na afronding laat zien dat als de bewaartermijn van vijf jaar naar drie jaar wordt teruggebracht, relevante informatie wordt verwijderd en dus het risico voor de kredietnemer en kredietverstrekkers omhoog zal gaan. In de brief van de G4 aan BKR gebruikt men o.a. als motivatie voor het verwijderen na een half jaar een eerder door het BKR gepubliceerd cijfer uit de schuldenmonitor 2021: 13% komt opnieuw in de problemen (en 87% dus niet). Dit onderzoek signaleert een veel grotere kans op een betalingsprobleem bij een saneringskrediet (statistisch significant) t.o.v. de referentie groep.

Figuur 2 - Cumulatieve recidivepercentages na afronding van een saneringskrediet, en de referentiegroep ter vergelijking

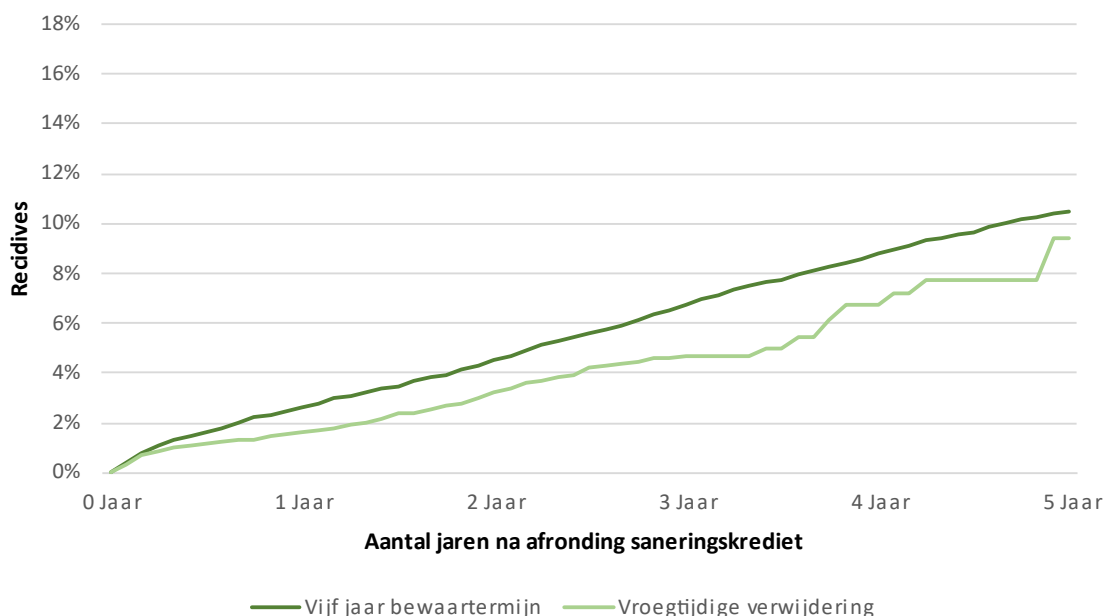
	6 maanden	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar
Referentie groep	0.5%	0.9%	1.6%	2.2%	2.7%	3.2%
Saneringskrediet	3.9%	5.5%	8.2%	10.6%	12.5%	14.2%

Tabel 4 - Cumulatieve recidivepercentages na afronding van een saneringskrediet, en de referentiegroep ter vergelijking

3.5 Recidives met kortere daadwerkelijke bewaartermijnen voor saneringskrediet

Het onderzoek heeft gekeken naar het percentage recidives van personen waarbij de registratie van het saneringskrediet vroegtijdig uit het CKI is verwijderd (op basis van een zorgvuldige belangenafweging of een uitspraak van een rechter of geschillencommissie), in vergelijking met personen waarbij de bewaartermijn van het saneringskrediet vijf jaar is geweest. Figuur 3 toont aan dat bij een vroegtijdige verwijdering het aantal recidives vergelijkbaar of lager is ten opzichte van de saneringskredieten met een vijf jaar bewaartermijn (zie ook Tabel 5). Verondersteld wordt dat de verwijderingen op basis van een zorgvuldige belangenafweging of een uitspraak van een rechter of geschillencommissie zijn gedaan, en deze personen daardoor over het algemeen een betere kredietwaardigheid hebben dan degenen die niet vroegtijdig zijn verwijderd wat resulteert in een lagere kans op recidive. Dit is dus niet representatief voor de situatie waarbij de bewaartermijn voor alle personen verkort wordt.

De recidives bij vroegtijdige verwijdering lijkt te stabiliseren voor de latere termijnen, dit wordt veroorzaakt door het beperkte aantal observaties in de populatie na een langere termijn.

Figuur 3 – Cumulatieve recidivepercentages na afronding van saneringskrediet bij een vroegtijdige verwijdering en een daadwerkelijke bewaartermijn van vijf jaar⁵

	6 maanden	5 jaar
Vijf jaar bewaartermijn	1,6%	10,5%
Vroegtijdige verwijdering	1,2%	9,4%

Tabel 5 – Cumulatieve recidivepercentages na afronding van saneringskrediet bij een vroegtijdige verwijdering en een daadwerkelijke bewaartermijn van vijf jaar

3.6 Bevindingen en conclusies

Een saneringskrediet is een krediet en volgt derhalve de regels van het kredietstelsel (dus ook de bewaartermijn). Het onderzoek laat zien dat een persoon die een saneringskrediet heeft afgerond een grotere kans heeft om opnieuw in de betalingsproblemen te komen, dan mensen zonder een schuldhulp verleden meer dan vier keer hogere kans binnen vijf jaar na afronden van het saneringskrediet. Het statistisch significante verschil in de kans op recidive tussen de jaren na afronding laat zien dat als de bewaartermijn van vijf jaar naar bijvoorbeeld drie jaar wordt teruggebracht belangrijke informatie voor de kredietbeoordeling verloren gaat.

Gemeenten mogen binnen de huidige procedures, een registratie uit het kredietregister verwijderen als deze onterecht is, na een zorgvuldige belangenafweging op basis van beschikbare gegevens over individuele omstandigheden, disproportioneel blijkt, of na een uitspraak van een rechter of een bevoegde geschillencommissie. Voor personen waarvan de bewaartermijn is verkort, is het percentage recidives in de eerste zes maanden na afronding van de schuldhulpverlening lager dan bij de personen waarvan de bewaartermijn vijf jaar is gebleven. Oorzaak hiervan is dat momenteel gemeenten alleen met een goede reden een registratie verwijderen. Dit is dus niet representatief voor de situatie waarbij de bewaartermijn voor alle personen verkort wordt.

Referenties

- Association of Consumer Credit Information Suppliers (ACCIS). (2023). *Legal & Regulatory Handbook on Credit Reporting*. Association of Consumer Credit Information Suppliers. (2021). *Accis Membershipsurvey 2020 – Analysis of Credit Reporting in Europe*.
- Banque de France. (2023, maart). *La procédure de surendettement*. Retrieved from <https://particuliers.banque-france.fr/surendettement/comprendre-la-procedure/la-procedure-de-surendettement>
- BKR. (2023, februari 1). Algemeen Reglement CKI.
- Budgetberatung Österreich. (2023, maart). *Auskommen mit dem Einkommen*. Retrieved from *Budgetberatung*: <https://www.budgetberatung.at/budgetberatung/>

⁵ Er is rekening gehouden met een maximum van twee maanden afwijking van de exacte vijf jaar registratieperiode in verband met eventuele vertragingen van registratie.

- Bundesarbeitsgemeinschaft Schuldnerberatung e. V.** (2023, maart 22). *Sie haben Schulden und suchen Unterstützung?* Retrieved from Meine Schulden: <https://www.meine-schulden.de/>
- Bundesministerium.** (2022). *Privatkonkurs Weg zur Entschuldung- Stand 2022.*
- Bundesministerium der Justiz.** (2023, maart 22). *Insolvenzrecht und Restrukturierung.* Retrieved from BMJ: https://www.bmj.de/DE/Themen/FinanzenUndAnlegerschutz/Insolvenzrecht/ReformInsolvenzrecht_node.html
- Centraal Bureau voor de Statistiek.** (2020). *Schuldenproblematiek in beeld - Huishoudens met geregistreerde problematische schulden 2015 - 2018.*
- Citizens advice.** (2023, maart 21). *Debt and money.* Retrieved from citizens advice: <https://www.citizensadvice.org.uk/debt-and-money/>
- Debt Rescue.** (2014, September 3). *Amnesty spells trouble for credit industry.*
- Economie.** (2023, maart 22). *Consumentenkrediet: de kredietovereenkomst.* Retrieved from credit2consumer: <https://credit2consumer.be/nl>
- EDR.** (2023, april). *U bent bekend bij EDR Incasso.* Retrieved from <https://www.edrcreditservices.nl/u-bent-bekend-bij-edr-incasso/#:~:text=Hoe%20lang%20bewaren%20wij%20uw,na%20sluiting%20van%20uw%20incassodossier.>
- Eerste hulp bij schulden.** (2023, maart 22). *Budgetbeheer.* Retrieved from Eerste hulp bij schulden: <http://www.eerstehulpbijschulden.be/schulden-wat-nu/hulp-nodig/budgetbeheer>
- Equifax.** (2023, maart 23). *How long does information stay on my Equifax credit report?* Retrieved from Equifax: <https://www.equifax.com/personal/help/information-stays-equifax-credit-report/#:~:text=Remain%20on%20your%20Equifax%20credit%20report%20for%20up,report%20even%20if%20you%20pay%20the%20collection%20account.>
- EURACTIV.** (2023, maart 27). *Austria, Finland united in opposing new EU joint debt.* Retrieved from EURACTIV: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/austria-finland-united-in-opposing-new-eu-joint-debt/>
- European consumer debt network.** (2023, maart 22). *Germany.* Retrieved from ecdn: <https://ecdn.eu/2023/03/08/germany-2/>
- Experian.** (2023, april). *Experian is er voor een gezonde financiële maatschappij.* Retrieved from <https://www.experian.nl/consumenten-informatie/privacyverklaring-consumenten>
- Experian.** (2023, maart 23). *Experian's Credit Reference Data Retention Periods.* Retrieved from Experian: <https://www.experian.co.uk/legal/crain/data-retention-periods/>
- Financial Conduct Authority.** (2023, april). *The Perimeter Guidance manual.*
- FMA.** (2023, maart 27). *Latest edition of the FMA's consumer information series "Let's talk about money" urges people to exercise caution over "Buy now, pay later!" offers.* Retrieved from FMA: <https://www.fma.gv.at/en/latest-edition-of-the-fmas-consumer-information-series-lets-talk-about-money-urges-people-to-exercise-caution-over-buy-now-pay-later-offers/>
- Focum.** (2023, april). *PRIVACYVERKLARING FOCUM UITGEBREID.* Retrieved from <https://www.focum.nl/privacyverklaring-focum-uitgebreid/>
- G4.** (2022). *Eerder verwijderen registraties minnelijke schuldregelingen.*
- Gouvernement France.** (2023, maart). *Protéger le pouvoir d'achat des Français.* Retrieved from <https://www.gouvernement.fr/les-priorites/pouvoir-d-achat>
- Gouvernement France.** (203, maart). *Ce que contient le projet de loi sur le pouvoir d'achat.* Retrieved from <https://www.gouvernement.fr/actualite/ce-que-contient-le-projet-de-loi-sur-le-pouvoir-dachat>
- Government United Kingdom.** (2023, maart). *A guide to civil mediation.* Retrieved from <https://www.gov.uk/guidance/a-guide-to-civil-mediation#what-is-mediation>
- Government United Kingdom.** (2023, maart 6). *Getting a Debt Relief Order.* Retrieved from Government United Kingdom: <https://www.gov.uk/government/publications/getting-a-debt-relief-order/getting-a-debt-relief-order>
- Government United Kingdom.** (2023, maart 22). *Legislation United Kingdom.* Retrieved from [legislation.gov.uk/](https://www.legislation.gov.uk/)
- Government United Kingdom.** (2023, maart 23). *Options for paying off your debts.* Retrieved from <https://www.gov.uk/options-for-paying-off-your-debts/debt-management-plans>
- Hennekens, E.** (2023, maart 22). *Begeleiding & voorkomen herhaling.* Retrieved from nvvk financiële hulpverleners: <https://www.nvvk.nl/thema/begeleiding-en-verkomen-herhaling>
- Information Commissioner's Office.** (2023, maart 22). *Credit.* Retrieved from ico: <https://ico.org.uk/for-the-public/credit/>
- International Finance Corporation, World Bank Group.** (2012). *Credit Reporting Knowledge Guide.*
- Kelly-Louw, M.** (2015). *The 2014 credit-information amnesty regulations: What do they really entail? De Jure Law Journal.*
- Kredietbank Nederland.** (2023, maart 22). *DE VOORDELEN VAN EEN SANERINGSKREDIET.* Retrieved from Kredietbank Nederland: <https://www.kredietbanknederland.nl/opdrachtgevers/saneringskrediet>

- La finance pour tous.** (2023, maart). *La finance pour tous*. Retrieved from <https://www.lafinancepourtous.com/>
- Légifrance.** (2023, maart). Code de la consommation. Retrieved from https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006069565/LEGISCTA000032223535/#LEGISCTA000032224616
- Lieberman, A., Neilson, C., Opazo, L., & Zimmerman, S.** (2018, maart). The Equilibrium Effects of Asymmetric Information: Evidence from Consumer Credit Markets.
- Mail & Guardian.** (2015, maart 16). Two million South Africans still fail to stay out of debt.
- Mes questions d'argent.** (2023, maart). *Point conseil budget*. Retrieved from <https://www.mesquestionsdargent.fr/intervenants-sociaux-et-pcb/point-conseil-budget#nogo>
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.** (2023, maart 21). *Wat doet de gemeente om mij te helpen bij schulden?* Retrieved from Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schulden/vraag-en-antwoord/wat-doet-de-gemeente-om-mij-te-helpen-bij-schulden>
- Nieuwsblad.** (2023, maart 22). *Regering legt schuldindustrie aan banden*. Retrieved from Nieuwsblad: https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20221028_95815859
- OECD.** (2023, maart 27). *National Strategy for Financial Literacy in Austria*. Retrieved from OECD: <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/austria-financial-literacy-strategy.htm>
- Rechtsinformationssystem des Bundes.** (2023, maart 27). *Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Insolvenzordnung, Fassung vom 27.03.2023*. Retrieved from <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001736>
- République Française, Service-Public.** (2023, maart). *Surendettement : rétablissement personnel sans liquidation judiciaire*.
- SCHULDNERBERATUNG SCHULZ.** (2023, maart 22). *VERBRAUCHERINSOLVENZ*. Retrieved from Schuldnerberatung Schulz: <https://schuldnerberatung-schulz.de/ihre-chancen/insolvenzverfahren/verbraucherinsolvenz/>
- SEO Economisch onderzoek.** (2015). *Duurzaamheid schuldentrajecten*.
- Staatlich anerkannte Schuldenberatung.** (2023, maart 27). *Schuldenberatung*. Retrieved from <https://www.schuldenberatung.at/>
- Step Change.** (2023, maart 23). *Debt management plan (DMP)*. Retrieved from Step Change: <https://www.stepchange.org/debt-info/debt-management-plan.aspx>
- TransUnion.** (2023, maart 23). *Credit Reference Agency Information Notice: TransUnion's Retention Periods*. Retrieved from TransUnion: <https://www.transunion.co.uk/legal/crain-retention#:~:text=TransUnion%20retains%20electoral%20register%20information%20for%20the%20period,the%20account%20is%20closed%20or%20reported%20as%20defaulted.>
- Tweede Kamer der Staten-Generaal.** (2016-2017). Antwoord van Minister Dijsselbloem op vragen van de leden Jasper van Dijk en Leijten (beiden SP) aan de Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het artikel «Helaas, geen nieuw huis dankzij BKR» (ingezonden 22 augustus 2017) (Tweede Kamer, vergaderjaar 2016–2017, Aangangsel, nr 2715)
- Tweede Kamer der Staten-Generaal.** (2021-2022). Antwoorden van Minister Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de Minister van Financiën op vragen van het lid Wörsdörfer (VVD) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de toezeggingen in gesprek te gaan met het Bureau Kredietregistratie (ingezonden 12 maart 2021) (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, Aangangsel, nr. 2569)

biografie

Over Zanders

Sinds onze oprichting in 1994 bieden we oplossingen voor de financiële uitdagingen van onze klanten. Door onze diepgaande expertise te combineren met een menselijke aanpak, kunnen we onze cliënten helpen hun doelstellingen te bereiken en hun financiële prestaties te optimaliseren.

Met een gespecialiseerde focus op treasury en risk bieden wij onze klanten in meer dan 40 landen de beste oplossingen. Onze adviesdiensten liggen op het gebied van treasury strategie en -organisatie, technologieselectie en -implementatie, financieel en niet-financieel risicomanagement – inclusief risicomodellering, validatie en compliance. Daarnaast bieden we onze eigen innovatieve SaaS-oplossingen.

Martijn de Groot

Martijn de Groot is partner bij Zanders en verantwoordelijk voor kredietrisicomanagement en data analytics voor financiële instellingen. Hij adviseert banken, verzekeraars en asset managers over de berekening en het beheersen van risico's, aansluiting met de regelgeving en de marktstandaarden van vergelijkbare partijen.

Martijn studeerde Financiële Econometrie in Rotterdam en startte zijn loopbaan bij Zanders in 2000. Als consultant hielp hij veel bedrijven en financiële instellingen, van groot tot klein, met het professionaliseren van hun financiële risicomanagement. Deze projecten zijn vaak data gedreven en kwantitatief van aard met statistische componenten.

Ilse Schepers

Ilse Schepers is een jonge professional met een achtergrond in financieel risicomanagement. Ze studeerde aan de Universiteit Twente, waar ze haar Bachelor of Science in Industrial Engineering & Management behaalde in 2018, gevolgd door haar Master of Science (cum laude) in Industrial Engineering & Management met een specialisatie in Financial Engineering & Management in 2020. Ilse heeft haar expertise verder uitgebreid door het behalen van het Financial Risk Manager (FRM) certificaat bij de Global Association of Risk Professionals (GARP) in 2023.

Ilse startte haar carrière als consultant op het gebied van financieel risicomanagement voor financiële instellingen bij Zanders in 2020. Gedurende deze tijd heeft ze bijgedragen aan uiteenlopende projecten, variërend van de modelontwikkeling van renterisico- en

kredietrisicomodellen, validatie van verschillende modellen en risicomanagement systemen, advies over regelgeving en resolutieplanning, en het ontwikkelen van verschillende Python-tools. Daarnaast heeft ze haar vaardigheden aangewend voor onderzoeksprojecten, waaronder de impact van COVID-19 op kredietrisicomodellen.

Stefan van Setten

Stefan van Setten is consultant bij Zanders. Hij houdt zich bezig met het ontwikkelen van statistische modellen voor risicoanalyses bij financiële instellingen. Stefan heeft zijn Bachelor of Science Bedrijfskunde afgerond in 2019. Vervolgens heeft hij (cum laude) de Duisenberg Honours Programme in Quantitative Risk management behaald op de Vrije Universiteit (VU) in 2021.

Sindsdien heeft hij zich als consultant bij verschillende financiële instellingen in het binnen- en buitenland verder ontwikkeld op het vlak van Asset and Liability Management (ALM), stress-testing en big data analyse. Hierbij probeert Stefan de link te leggen tussen complexe vraagstukken, intuïtieve inzichten en oplossing door middel van data analyse in verschillende programmeertalen.

Evert de Vries

Evert de Vries is een zeer ervaren kredietrisicospecialist en business associate bij Zanders. Evert adviseert financiële instellingen op het gebied van kredietrisicomanagement, modellen, intern beleid en regelgeving. Tevens is Evert verantwoordelijk voor een aantal Zanders eigen modellen die door meer dan 400 bedrijven gebruikt worden.

Evert studeerde aan de universiteit van Groningen, heeft een Master degree in Macro en Monetaire economie en een Bachelor degree in Economische Wetenschappen en Recht I en Recht II. Hij heeft meer dan 20 jaar gewerkt voor ABN AMRO in diverse functies waaronder Risk Advisory Services, hoofd van de afdeling Credit ratings & modelling, hoofd van de afdeling Financial Institutions Nederland, accountmanager voor Corporate clients en macro-econoom bij het Economisch Bureau. Evert sloot zich in 2009 aan bij Zanders en heeft veel risicomanagementprojecten uitgevoerd op het gebied van kredietbeoordelings- en scoremodellen.

Evert ondersteunde banken bij de ontwikkeling van interne modellen voor de berekening van vereist kapitaal, voorzieningen, kredietacceptatie en andere kredietrisicomanagement doeleinde. Tevens adviseerde hij over de naleving van regelgeving en valideerde hij verschillende soorten modellen. Hij ondersteunde toezichthouders in de controle op banken bijvoorbeeld op het gebied van Asset Quality Reviews, Credit File Reviews en Internal Model Investigations.

Bijlage 1:

Lijst met definities afkortingen en begrippen

Deze bijlage bevat de beschrijving van de meest relevante definities en begrippen die in dit document zijn gebruikt.

Definities

Bewaartermijn

In het CKI worden bepaalde kredieten altijd geregistreerd (positieve registratie) en andere kredieten alleen bij een ongeoorloofde betalingsachterstand (negatieve registratie). Bijlage 2 bevat de lijst met contract types en of hiervoor een positieve of een negatieve registratie van toepassing is. Nadat een krediet is afgelost en de kredietverstrekker de overeenkomst heeft beëindigd, blijven de gegevens van dit krediet standaard vijf jaar bewaard in het CKI, zoals vastgelegd in het Algemeen Reglement van BKR (artikel 14 (BKR, 2023)). Deze bewaartermijn geldt in het belang van het doel van de registratie ook voor schuldregelingen.

Eén van de doeleinden van de bewaartermijn van vijf jaar in het CKI, is inzicht geven in het betalingsverloop van een persoon aan kredietverstrekkers. Een persoon kan hierdoor bewijzen dat hij/zij een betrouwbare betaler is geweest en daardoor toegang verkrijgen tot nieuw krediet. Daarnaast helpt de bewaartermijn van vijf jaar voor het mogelijk voorkomen dat personen opnieuw in betalingsproblemen terecht komen. De bewaartermijn van vijf jaar is vastgesteld in nauw overleg met alle betrokken belanghebbenden van het CKI. Deze bewaartermijn valt binnen de kaders van de wet- en regelgeving.

De daadwerkelijke bewaartermijn kan anders zijn dan vijf jaar indien een kredietverstrekker bepaalt dat voor specifieke personen de registratie eerder kan worden verwijderd. De bewaartermijn mag volgens het Algemeen Reglement van BKR worden aangepast indien er sprake is van (artikel 14 lid 10 (BKR, 2023)):

- a) een onterechte registratie;
- b) een technisch juiste registratie die na een zorgvuldige belangenafweging op basis van beschikbare gegevens over bijzondere individuele omstandigheden, niet langer proportioneel is;
- c) een uitspraak van een rechter of een bevoegde geschillencommissie voor zover de uitspraak strekt tot verwijdering van het contract of aanpassing van de achterstand, herstelcode en/of bijzonderheid.

Betalingsachterstand

Er is sprake van een betalingsachterstand als een persoon:

- (i) twee opeenvolgende betalingstermijnen (bij een aflopend krediet, operationele autolease, saneringskrediet, zakelijk krediet of hypothecair krediet overige onroerende zaken) of
- (ii) drie opeenvolgende betalingstermijnen (bij een doorlopend krediet of hypotheek) niet heeft voldaan.

De volledige definitie van een betalingsachterstand staat vermeld in het "Algemeen Reglement CKI" (BKR, 2023). De kredietverstrekker, oftewel de CKI-deelnemer, meldt deze achterstanden in het CKI met een *bijzonderheidscode* (zie Bijlage 2).

Minnelijke schuldregeling – schuldhulpverlening (BKR contractcode SH)

Wanneer een persoon niet zelfstandig zijn financiële problemen kan oplossen, kan deze persoon in aanmerking komen voor een schuldregeling. Er zijn twee soorten schuldregelingen: minnelijke en wettelijke schuldregelingen. Binnen minnelijke schuldregelingen wordt een onderscheid gemaakt in schuldhulpverlening en saneringskrediet.

In Nederland is gemeentelijke schuldhulpverlening een belangrijk onderdeel van de ondersteuning en begeleiding die de overheid biedt aan personen die financiële problemen hebben. Gemeenten zijn hierin verantwoordelijk voor de uitvoering van de schuldhulpverlening. Het doel van schuldhulpverlening is het ondersteunen van een persoon bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden alsmede het bieden van nazorg om te voorkomen dat inwoners opnieuw in de problematische schulden terecht komen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door middel van budgetadvies, schuldbemiddeling en/of begeleiding bij het vinden van werk. Gemeenten registreren alle vormen van schuldhulpverlening in het CKI als een Schuldhelpregeling (contractcode SH).

Minnelijke schuldregeling - saneringskrediet (BKR contractcode SK)

Een saneringskrediet is een overeenkomst waarbij een gemeentelijke kredietbank een geldbedrag verstrekt aan een persoon zonder dat dit bedrag aan deze persoon zélf ter beschikking wordt gesteld. De gemeentelijke kredietbank voldoet hiermee, namens deze persoon, de vorderingen waarvoor het saneringskrediet is verstrekt. Dit traject duurt meestal drie jaar (vanaf 1 juli 2023 is de periode van drie jaar naar 18 maanden verkort). De schuldeisers ontvangen veelal een gedeelte van hun vordering en boeken het overige af tegen finale kwijting. Gemeenten registreren saneringskredieten in het CKI als een Saneringskrediet (contractcode SK).

Wettelijke schuldregeling

Naast minnelijke schuldregelingen via de gemeente kan een persoon tevens in aanmerking komen voor schuldsanering zoals bepaald in de Wet Sanering Natuurlijk Personen (Wsnp). Dit is een wettelijke schuldregeling, sinds 1998, die schuldenaren helpt om schulden af te lossen en uiteindelijk kwijt te schelden. In deze regeling wordt geprobeerd om de schuldenaar na drie jaar weer met een schone lei te laten beginnen. De Wsnp wordt niet geregistreerd in het CKI. Vanaf 1 juli 2023 is de periode van drie jaar naar 18 maanden verkort. Zie Bijlage 5 voor een overzicht van nieuwe Wsnp trajecten per jaar.

In dit onderzoek wordt niet verder ingegaan op de wettelijke schuldregeling, aangezien deze niet in het CKI wordt geregistreerd. Indien in het onderzoek gesproken wordt over 'schuldregeling' wordt specifiek minnelijke schuldregeling bedoeld, behalve als expliciet anders beschreven.

Betalingsprobleem

Een persoon heeft een betalingsprobleem wanneer:

- (i) op dat moment op één of meerdere actieve kredieten een bij BKR geregistreerde betalingsachterstand (A,1,2,3 bijzonderheidscodes, zie Bijlage 2) is of
- (ii) op dat moment minimaal één schuldregeling (SH: schuldhulpverlening of SK: saneringskrediet, zie Bijlage 2) actief is.

Recidive

Een recidive is gedefinieerd als een persoon die na het einde van een betalingsprobleem opnieuw een betalingsprobleem verkrijgt. De tijdsduur tussen einde eerste betalingsprobleem en begin nieuwe betalingsprobleem noemen we de *duur van een recidive*.

BKR neemt maar een beperkt aantal betalingsproblemen waar: SH/SK en betalingsachterstanden op kredieten. Recidive is alleen gemeten op basis van deze informatie en niet op andere soorten registraties, zoals (huur, gas, belastingen, verzekeringen, etc.). Het daadwerkelijke aantal recidives is daardoor naar alle waarschijnlijkheid een stuk hoger, maar is voor BKR onzichtbaar. Zie ter illustratie ook "CBS Schuldenproblematiek in beeld - *Huishoudens met geregistreerde problematische schulden 2015 – 2021*".

Referentiegroep

In het onderzoek is voor elke maand een steekproef van 30.000 personen getrokken die een kredietregistratie hadden bij BKR en op moment van de steekproef:

- geen actieve betalingsproblemen hebben en
- geen schuldregeling hebben gehad of zullen krijgen.

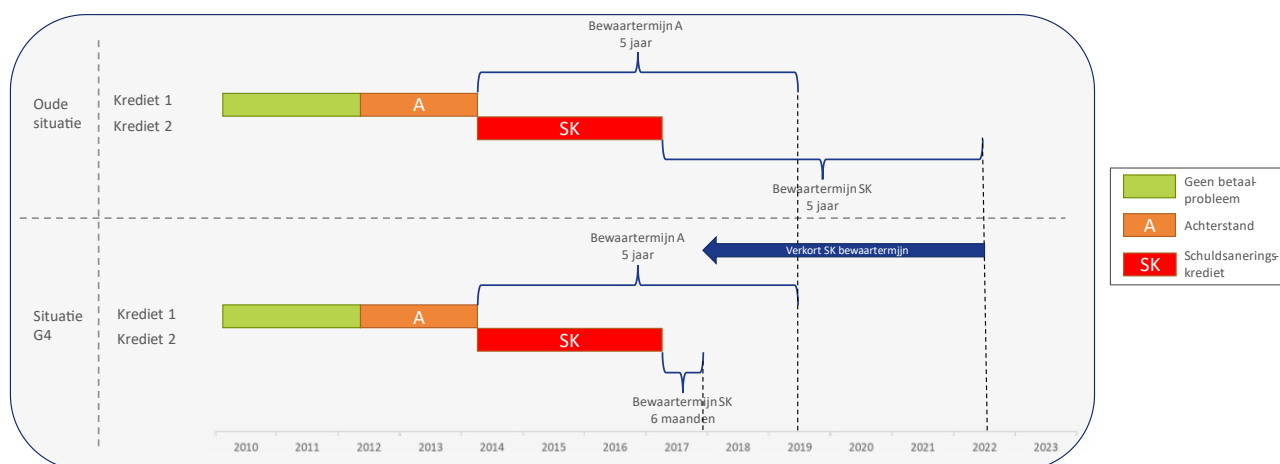
We volgen deze personen in de tijd en observeren of en wanneer deze personen een betalingsprobleem krijgt. Voor de gehele referentiegroep kunnen we op deze manier de kans op een betalingsprobleem uitrekenen na 'x' maanden. Deze kans op een betaalprobleem kan vergeleken worden met het percentage van recidive met een recidive duur van 'x' maanden van personen met een schuldregeling (SK).

Toelichting op huidige praktijk omtrent bewaartermijn

Figuur 4 schetst een voorbeeld van het verkorten van de bewaartermijn voor saneringskredieten. Wanneer een persoon een saneringskrediet krijgt, wordt deze geregistreerd in het CKI en wordt het oude krediet of kredieten met achterstand afgesloten waarbij de schuldeisers veelal een gedeelte van hun vorderingen ontvangen en het overige deel van de vorderingen afboeken tegen finale kwijting.⁶ Een saneringskrediet heeft gemiddeld een looptijd van drie jaar. Na afronding van een krediet (dus ook een

saneringskrediet) blijven deze gegevens normaal gesproken vijf jaar lang geregistreerd in het CKI.

In de nieuwe situatie vanaf 1 januari 2023 wordt een saneringskrediet door de G4 gemeenten na zes maanden verwijderd. De registratie van het oorspronkelijke krediet en de betalingsachterstand blijft wel voor vijf jaar lang behouden, vanaf het moment dat deze zijn 'overgenomen' door het saneringskrediet. Het verkorten van de bewaartermijn van het saneringskrediet resulteert daarom niet per definitie in 'een schone lei' voor de betreffende persoon. De betalingsachterstanden op overige kredieten kunnen niet worden verwijderd, tenzij de kredietverstrekker hiermee akkoord gaat op basis van een zorgvuldige belangenafweging.

Figuur 4 - Het verkorten van de bewaartermijn voor saneringskredieten

⁶ Het is tevens mogelijk dat bepaalde betalingsachterstanden niet door BKR worden geregistreerd. De persoon krijgt in dit geval een saneringskrediet registratie zonder bij BKR bekende registraties van betalingsachterstanden.

BEGRIPPEN	AFKORTING	TOELICHTING
Algemene verordening gegevensbescherming	AVG	In de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn de belangrijkste regels voor de omgang met persoonsgegevens in Nederland vastgelegd. Voorheen was dat in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).
Association of Consumer Credit Information Suppliers	ACCIS	ACCIS is een internationale non-profitorganisatie die organisaties vertegenwoordigt die gegevens beheren om de kredietwaardigheid van consumenten en bedrijven te beoordelen. ACCIS is opgericht in 1990 in Dublin. BKR is aangesloten bij ACCIS en werkt samen met andere leden om de schuldenlast van consumenten te voorkomen.
Centraal Krediet Informatiesysteem	CKI	Mainframesysteem van Stichting Bureau Krediet Registratie waarin alle consumptieve kredietfaciliteiten door de CKI-deelnemers ('Toegelaten Instellingen') worden geregistreerd.
CKI-deelnemer		Een bij het CKI aangesloten instelling.
Credit Rating Agency	CRA	Kredietregistratiebureaus
Insolventieregister		Het Insolventieregister is een openbaar register dat informatie bevat over faillissementen, surseances van betaling en schuldsaneringen van natuurlijke personen. Het register is openbaar en kan door iedereen worden geraadpleegd.
Minnelijke schuldregeling		Wanneer een persoon niet zelfstandig zijn financiële problemen kan oplossen, kan hij/zij in aanmerking komen voor een schuldregeling. Er zijn twee soorten schuldregelingen; minnelijke en wettelijke schuldregelingen. Binnen minnelijke schuldregelingen wordt onderscheid gemaakt in schuldhulpverlening en saneringskrediet. Bij minnelijke schuldregelingen zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering.
Recidive		Een recidive is gedefinieerd als een persoon die na het afronden van eerdere betalingsachterstanden of schuldregelingen opnieuw geregistreerd staat met een schuldregeling of een betalingsprobleem bij een of meer van zijn kredieten in het CKI.
Saneringskrediet	SK	Een saneringskrediet is een overeenkomst waarbij een gemeentelijke kredietbank een geldbedrag verstrekt aan een persoon zonder dat dit bedrag aan deze persoon ter beschikking wordt gesteld. De gemeentelijke kredietbank voldoet hiermee, namens deze persoon, de vorderingen waarvoor het saneringskrediet is verstrekt. Dit traject duurt meestal drie jaar. De schuldeisers ontvangen veelal een gedeelte van hun vordering en boeken het overige af tegen finale kwijting. Ook de saneringskredieten worden door de gemeenten geregistreerd in het CKI.
Schuldhulpverlening	SH	In Nederland is gemeentelijke schuldhulpverlening een belangrijk onderdeel van de sociale ondersteuning die de overheid biedt aan personen die financiële problemen hebben. Gemeenten zijn hierin verantwoordelijk voor de uitvoering van de schuldhulpverlening. Het doel van schuldhulpverlening is het ondersteunen van de persoon bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden alsmede nazorg. Dit gebeurt bijvoorbeeld door middel van budgetadvies, schuldbemiddeling en/of begeleiding bij het vinden van werk. Gemeenten registreren alle vormen van schuldhulpverlening in het CKI.
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Wgs	De Wgs bestaat sinds 2012 en regelt de schuldhulpverlening als een taak van de gemeenten, betreffende advies, schuldbemiddeling en saneringskredieten. Sinds 1 januari 2021 kunnen gemeenten eerder mensen helpen die door schulden in de problemen dreigen te komen. Bepaalde bedrijven en instanties (zoals verhuurders van woningen, drinkwaterbedrijven en energieleveranciers) mogen sindsdien gemeenten waarschuwen, als zij zien dat hun klanten hun rekeningen niet betalen.
Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen	Wsnp	Wettelijke regeling, sinds 1998, die schuldenaren helpt om hun schulden af te lossen en uiteindelijk kwijt te schelden. In deze regeling wordt geprobeerd om de schuldenaar na drie jaar weer met een schone lei te laten beginnen.

Bijlage 2:

Contract types en bijzonderheidscodes in het CKI

Een kredietcontract wordt in het CKI geregistreerd wanneer een persoon één of meerdere contractvormen heeft bij één of meerdere kredietverstrekkers, ook wel CKI-deelnemers genoemd. De soorten contract types die worden geregistreerd, staan vermeld in onderstaande Tabel 6. Het is de verantwoordelijkheid van de kredietverstrekkers, de CKI-deelnemers, om ervoor te zorgen dat de relevante informatie wordt opgenomen in het CKI.

Een krediet met een looptijd langer dan een maand en een bedrag van meer dan EUR 250 wordt geregistreerd middels een positieve registratie, waarbij zowel het kredietcontract als eventuele achterstanden hierop worden geregistreerd. Bij zakelijke kredieten en zakelijke overige financiële verplichtingen is dit bedrag EUR 1.000. Bij een negatieve registratie wordt alleen de achterstand op het kredietcontract geregistreerd. Dit geldt voor een hypotheek (HY), Overige financiële verplichtingen (RO) en Zakelijk overige financiële verplichtingen (ZO). Betalingsachterstanden worden in het CKI geregistreerd als bijzonderheidscodes. De gebruikte bijzonderheidscodes staan beschreven in Tabel 7.

CODE	BESCHRIJVING	POSITIEVE REGISTRATIE	BEDRAG	OPMERKING	BETALINGSACHTERSTAND	TLA
AK	Aflopend Krediet		> 250	Brutobedrag incl rente en kosten	2 maanden	Ja
HO	Hypothecair krediet overige onroerende zaken		> 250	Hoofdsom	2 maanden	Ja
HY	Hypotheek	Ja	-	Geen bedrag	3 maandtermijnen	Nee
OA	Operationele Autoleaseovereenkomst		> 250	Hoofdsom	2 maanden	Ja
RK	Doorlopend Krediet		> 250	Hoofdsom	min. 2 en max 4 maanden	Nvt
RH	Restschuld hypothecair krediet		> 250	Hoofdsom	3 maanden	Ja
RN	Restschuld hypothecair krediet (aanspraak op NHG)		> 250	Hoofdsom	3 maanden	Ja
SH	Schuldhelpverlening		-	Geen bedrag	2 maanden	Ja
SK	Saneringskrediet		> 250	Hoofdsom incl rente en kosten	2 maanden	Ja
RO	Overige Financiële Verplichtingen	Ja	> 250	Geen bedrag	4 maanden	Nee
ZK	Zakelijk krediet		> 1000	Geen bedrag	2 maanden	Afhankelijk
ZO	Zakelijke overige financiële verplichtingen	Ja	> 1000	Geen bedrag	2 maanden	Nee
SR	Schuldregeling (nu geregistreerd als SH en SR)		-			
TC	Oud telecom contracten (nu geregistreerd als AK)		> 250			
VK	Verzendhuis krediet (nu geregistreerd als RK)		> 250			
TA	Telecom Aflopend Krediet (nu geregistreerd als AK)		> 250			

TLA: Theoretisch Laatste Aflossingsdatum

Tabel 6 – Contract soorten in het CKI

CODE	BESCHRIJVING
A	<p>Als je achterloopt met de betaling van je krediet, zie je een achterstandsmelding (A). Het is afhankelijk van welk krediet je hebt wanneer een betalingsachterstand bij ons bekend is.</p> <p>Loop je de betalingsachterstand weer in en loopt je krediet gewoon door? Dan zie naast de achterstandsmelding (A) een herstelmelding (H). Loop je de achterstand in en wordt het krediet beëindigd? Dan zie je, zodra je het hele krediet hebt terugbetaald, alleen dat het krediet is beëindigd. Naast de achterstandsmelding krijg je dan een melding dat je krediet is beëindigd. Loop je de betalingsachterstand weer in en loopt je krediet gewoon door? Dan zie naast de achterstandsmelding (A) een herstelmelding (H).</p> <p>Loop je de achterstand in en wordt het krediet beëindigd? Dan zie je, zodra je het hele krediet hebt terugbetaald, alleen dat het krediet is beëindigd. Naast de achterstandsmelding krijg je dan een melding dat je krediet is beëindigd.</p> <p>De achterstandsmelding, de herstelmelding en de melding dat het krediet is beëindigd, blijven 5 jaar zichtbaar. Daarna verwijderen we de meldingen.</p>
H	Achterstand is hersteld en overeenkomst is nog doorlopend.
1	Nadat je betalingsachterstand (A) bij ons is geregistreerd, heb je met je kredietaanbieder een betalingsregeling afgesproken. In die regeling staan afspraken over de terugbetaling van de betalingsachterstand en het krediet.
2	Je kredietaanbieder heeft je gevraagd om de betalingsachterstand en het krediet in één keer terug te betalen (hij heeft het krediet opgeëist). In veel gevallen vraagt de kredietaanbieder nu hulp van een incassobureau.
3	<p>Bij een afboeking besluit de kredietaanbieder om voorlopig niets te doen om de betalingsachterstand en het krediet terugbetaald te krijgen. In dat geval zie je een code 3. Het krediet is nog niet beëindigd. Je ziet dus ook geen einddatum.</p> <p>Bij een kwijtschelding heb je met je kredietaanbieder afgesproken dat je een bepaald bedrag terugbetaalt. Zodra je dat hebt gedaan, krijg je een bepaald bedrag kwijtgescholden. Je ziet dan een code 3. Omdat het krediet wordt beëindigd, zie je ook een einddatum. Je hebt dan geen financiële verplichtingen meer op dit krediet.</p> <p>Afspraken over kwijtschelding kun je zelf maken met een kredietaanbieder, maar kunnen ook voortkomen uit een gemeentelijk schuldhulpverleningstraject of wettelijk schuldentraject (WSNP). Bij de WSNP is de einddatum dan de datum waarop de rechter de schone lei verklaring afgeeft.</p>
4	De kredietaanbieder heeft contact met je gezocht maar je was of bent voor langere tijd onbereikbaar (geweest).
5	5 Je hebt een preventieve betalingsregeling voor je hypotheek afgesproken. Als de betaalregeling is afgelopen, wordt deze code weer verwijderd.
9	Een tijdelijke statusweergave in de registratie die in de AVG 'markering' wordt genoemd. Deze wordt gebruikt als op een bepaald moment niet alle informatie raadpleegbaar is, omdat de verwerking tijdelijk is beperkt en de juistheid van niet getoonde gegevens wordt onderzocht.

Tabel 7 – Bijzonderheidscodes in het CKI

Bijlage 3:

Wijzigingen in het CKI

BKR is continu bezig om het CKI te verbeteren. In de afgelopen jaren zijn een aantal verbeteringen toegepast aan CKI op het gebied van contracttypes en bijzonderheidscodes.

1. Contractwijzigingen

- 1) Granulariteit schuldhulpverleningsregistraties:** Met ingang van 1-2-2022 is de contractsoort SR vervangen door SK of SH. Een SR met een bedrag groter dan 0 is een SK geworden, indien het bedrag 0 of leeg was, een SH.
- 2) Limietwijziging roodstand:** Op 1-12-2016 is er een limietwijziging geweest van 500 naar 250 euro op rekeningen met toegestane roodstand. Dit zijn allemaal RK contracten. Dit heeft geleid tot ongeveer 4 miljoen nieuwe contracten. Deze contracten zijn echter gedurende 1-1-2016 tot 1-12-2016 ingevoerd met een vlaggetje dat ze voor 1-12-2016 'onzichtbaar' waren. Dit vlaggetje is in de maandstanden genegeerd en dus zie je vanaf 1-1-2016 tot 1-12-2016 een gelijkelijke doch forse toename van contracten en kredietnemers.
- 3) Telecom contracten:** Vanaf 1-5-2017 is BKR begonnen met het registreren van Telecom abonnementen indien hierin een toestel is opgenomen met een bedrag van minimaal € 250,-. Deze worden geregistreerd onder de contractsoort K. Zij zijn herkenbaar door de branchecode 'Mobiele telefonie', branchecode .
- 4) Restschulden:** In de eerste helft van 2017 is BKR begonnen met het registreren van restschulden (op hypotheek na verkoop eigen woning). Er zijn twee smaken, RH ('gewone' restschuld) en RN (Restschuld op een hypotheek waar NHG op van toepassing is).
- 5) Contractsoort HO:** Dit is een negatieve registratie en wordt dus enkel geregistreerd bij een achterstand. Deze registratie betreft een hypotheek op een huis dat niet de eigen woning is. Deze is ingevoerd op 1-2-2020.
- 6) Introductie ZK:** Nieuwe contractsoort ingegaan op 1-2-2020. [Zie hieronder 3. Beschrijving zakelijke kredieten \(ZO en ZK\) voor een beschrijving.](#)
- 7) Introductie ZO:** Nieuwe contractsoort ingegaan op 1-2-2020. [Zie hieronder 3. Beschrijving zakelijke kredieten \(ZO en ZK\) voor een beschrijving.](#)
- 8) Introductie Operationele autolease (OA):** Deze contractsoort wordt geregistreerd vanaf 1-7-2016.
- 9) Verandering in registratie Verzendhuiskredieten:** Voorheen registreerde BKR verzendhuiskredieten onder de contractsoort VK. Vanaf 1-3-2019 worden deze als RK geregistreerd. Deze zijn te onderscheiden door de branche 'Retail', branchecode .
- 10) Herbouw CKI:** In juni 2021 is de herbouw van CKI live gegaan (CKI3). De grootste wijziging hierin is dat de matching van de kredietnemers anders is geworden. Een gevolg hiervan is dat veel kredietnemers zijn samengevoegd. Hierdoor is een daling in het aantal kredietnemers van ongeveer 500.000 geweest tussen 1-6-2021 en 1-7-2021.

2. Bijzonderheidscode wijzigingen

De introductie van bijzonderheidscode 5 (per 1-1-2016) is de enige wijziging in bijzonderheidscodes sinds minimaal 15 jaar.

3. Beschrijving zakelijke kredieten (ZO en ZK)

Zakelijke Kredietovereenkomst (ZK)

Alle zakelijke kredietovereenkomsten met een bedrag van € 1000 of hoger waarbij er persoonlijke aansprakelijkheid geldt worden geregistreerd onder de overeenkomstsoort ZK.

Hierbij kan het gaan om leningen, financial lease, rekening-courant of het financieren van ontroerend goed. Een achterstand moet binnen 2 maanden na de vervaldatum van de oudste onbetaalde termijn gemeld worden.

Zakelijke overige financiële verplichtingen (ZO)

Onder de contractsoort ZO vallen overige financiële verplichtingen zoals:

- Zakelijke operationele (auto)leaseovereenkomsten;
- MKB-borgstellingregelingen en andere borgstellingen die zijn afgegeven door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;
- Onbetaalde borgstellingen;
- Ongeoorloofd roodstaan op de zakelijke rekening zonder krediet;
- Financiële verplichtingen voortvloeiend uit creditcards zonder kredietfaciliteit.

De contractsoort ZO wordt alleen geregistreerd bij negatieve ervaringen. De eerste ZO-registratie kan wel plaatsvinden voor het ontstaan van een achterstand (A). De deelnemer dient de registratie dan met een bijzonderheidscode 2, 3 of 4 te registreren.

Voor het registreren van een contractsoort ZO moet de kredietnemer meer dan 4 maanden niet aan zijn contractuele verplichtingen hebben voldaan. De totaalsom voor (terug)betalingen moet daarbij betrekking hebben op een bedrag dat hoger is dan € 1000.

Bijlage 4:

Overzicht schuldregelingen in enkele Europese landen

Onderstaande tabel verschaft een overzicht van de situatie van een aantal specifieke landen: Nederland, Duitsland, België, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Oostenrijk, respectievelijk.

NEDERLAND	
Wetgeving	Wet financieel toezicht, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Registratie	Stichting Bureau Krediet Registratie Naast BKR zijn er nog andere kredietregistratiebureaus in Nederland, namelijk Focum, Experian en EDR.
Schuldhulpverlening	<p>Schuldhulpverlening in Nederland is een belangrijk onderdeel van de sociale ondersteuning die de overheid biedt aan mensen die financiële problemen hebben. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste aspecten van schuldhulpverlening in Nederland:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Doel van schuldhulpverlening: Het doel van schuldhulpverlening is om mensen met financiële problemen te ondersteunen bij het oplossen van hun schulden. Dit gebeurt door middel van budgetadvies, schuldbemiddeling, schuldsanering en/of begeleiding bij het vinden van werk.2. Toegang tot schuldhulpverlening: Iedereen die in Nederland woont en schulden heeft, kan zich aanmelden voor schuldhulpverlening. Dit kan bijvoorbeeld via de gemeente, een maatschappelijk werker of een gespecialiseerde schuldhulpverlener.3. Financiering van schuldhulpverlening: De kosten van schuldhulpverlening worden gedekt door de gemeente waarin de persoon woont.4. Schuldbemiddeling: Schuldbemiddeling is de eerste stap bij het oplossen van schulden. Dit houdt in dat er geprobeerd wordt om een betalingsregeling met de schuldeisers te treffen. Schuldbemiddeling kan worden uitgevoerd door een maatschappelijk werker of een gespecialiseerde schuldhulpverlener.5. Schuldsanering: Als schuldbemiddeling niet mogelijk is of niet werkt, kan een persoon in aanmerking komen voor schuldsanering. Dit is een proces waarbij de schuldenaar drie jaar lang op een minimuminkomen leeft en zijn/haar schulden aflost. Na de schuldsanering wordt de resterende schuld kwijtgescholden.6. Begeleiding bij werk: Schuldhulpverleners kunnen ook ondersteuning bieden bij het vinden van werk. Dit kan bijvoorbeeld door het volgen van een cursus of het bieden van coaching. <p>In het kort, schuldhulpverlening is een belangrijk onderdeel van de sociale ondersteuning in Nederland. Het geeft mensen met financiële problemen de kans om hun schulden op te lossen en opnieuw te beginnen.</p> <p>(Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2023)</p>
Schuldsanering	Schuldsanering is beschikbaar in Nederland en zijn leningen verleend door Gemeentelijke kredietbanken om schulden af te lossen. Met een saneringskrediet worden alle schuldeisers in één keer afbetaald aan het begin van het proces, zodat mensen met schulden sneller rust krijgen en schuldeisers en gemeenten minder administratieve rompslomp hebben. In 2022 heeft Kredietbank Nederland meer dan 800 saneringskredieten verleend aan mensen met problematische schulden. (Kredietbank Nederland, 2023)
Uitvoering	Gemeenten
Nazorg	Nazorg is beschikbaar na schuldhulpverlening in Nederland. Nazorg kan verschillende vormen aannemen, zoals onder toezicht blijven staan, budgetbeheer, cursussen over financiële (zelf) redzaamheid en individuele of groepsbegeleiding. (Hennekens, 2023)
Bewaartermijn	Vijf jaar bij Stichting Bureau Krediet Registratie. Bij Focum en EDR wordt een maximum bewaartermijn van acht jaar gehanteerd (Focum, 2023) (EDR, 2023). Het is verder niet bekend welke gegevens korter dan acht jaar bewaard worden. Bij Experian worden positieve registraties acht jaar geregistreerd na de laatste wijzigingsdatum, negatieve registraties voor vijf jaar na de registratiedatum en Curatele en (provisieel) bewind voor drie jaar na afronding (Experian, 2023).
Ontwikkelingen	De huidige discussie concentreert zich op de lengte van de bewaartermijn (van vijf jaar naar zes maanden) voor saneringskredieten nadat ze zijn afgerond.

BELGIE

Wetgeving	Artikel VII.148 -VII.157 van het Wetboek van Economisch Recht (WER)
Registratie	De Centrale voor Kredieten aan Particulieren C.K.P.
Schuldhulpverlening	<p>Hieronder is een overzicht van de oplossingen welke de overheid aanbiedt:</p> <ol style="list-style-type: none"> Schuldbemiddeling, hierbij zal een schuldbemiddelaar proberen om een regeling te treffen met je schuldeisers over de betaling van de schulden. Meestal gedaan door OCM of CAW's (gratis voor gebruiker), deze kan ook worden gedaan door een notaris/advocaat (betalend). Het OCMW kan wel vragen om in budgetbegeleiding/Budgetbeheerder te gaan voor het aanbieden van deze dienst. Budgetbegeleiding houdt in dat de persoon nog steeds het volledige beheer van het budget doet maar hierbij hulp krijgt van de maatschappelijke werker. De maatschappelijk werker ondersteunt bij het opstellen van een budgetplan en het in kaart brengen van schulden. Daarnaast geeft hij of zij advies en persoonlijke ondersteuning om de financiële situatie te verbeteren, bijvoorbeeld hulp bij subsidies/toelages aanvragen wanneer de persoon of zijn/haar gezin hier recht op heeft. Bij budgetbeheer gaat een maatschappelijk werker het loon ontvangen en deze beheren in samenspraak met de schuldenaar. Dit heeft als voordeel dat er geen onverantwoordelijke uitgaven meer kunnen worden gedaan en rekeningen op tijd worden betaald. <p>(Eerste hulp bij schulden, 2023)</p>
Schuldsanering	<p>Deze gerechtelijke procedure kan worden opgestart voor structurele schuldproblemen. Bij deze kan de rechter een aanzuiveringsregeling/kwijtschelding opleggen dewelke de schuldeisers niet kunnen weigeren nog bijkomende kosten maken of interesten aanrekenen.</p> <p>De schuldenaar beschikt echter niet meer over een eigen inkomen maar krijgt een leefloon. Ook beslagbare spullen kunnen worden verkocht en/of voorwaarden zoals het zoeken naar werk kunnen worden opgelegd. Er word een plan opgesteld voor 'gedeeltelijke afbetaling van de schulden dewelke word goedgekeurd door de rechter met strikte voorwaarden voor de schuldenaar.</p> <p>Na deze periode van maximum 7 jaar is de schuldenaar volledig terug schuldenvrij. Wanneer de collectieve schuldenregeling herroepen is geweest, komt de persoon vijf jaar niet meer in aanmerking voor een nieuwe collectieve schuldenregeling.</p> <p>(Eerste hulp bij schulden, 2023)</p>
Uitvoering	OCM's/C W
Nazorg	<p>Na het traject van collectieve schuldbemiddeling (door afbetaling & kwijtschelding) is de persoon schuldenvrij en kan deze terug beginnen met een propere lei.</p> <p>Voor nazorg kan men terug beroep doen op budgetadvies en budget beheer door het OCSM/ CAW, zelf hulpgroepen etc. maar er is geen verplichting.</p>
Bewaartermijn	In België worden kredietregistraties verwijderd drie maanden na afloop van het krediet. Wanneer er echter een betalingsachterstand ontstaat op een (sanerings-)krediet, dan zal de bewaartermijn worden verlengd tot het verstrijken van de daartoe voorziene termijnen. De betalingsachterstanden zullen voor tien jaar geregistreerd blijven. Wanneer de betalingsachterstanden volledig zijn voldaan, dan zal de bewaartermijn worden verkort naar een jaar. (economie, 2023)
Ontwikkelingen	Nieuwe wet die maakt dat deurwaarders/incassobureaus geen extra kosten meer kunnen aanrekenen wanneer deze de schuld betwist of om een afbetalingsplan/schuldbemiddeling verzoekt. Dit om een kostensneeuwbal te vermijden. (Nieuwsblad, 2023)

DUITSLAND

Wetgeving	Sozialgesetzbuch (German Social book), Insolvenzordnung – InsO (Insolvency Code)
Registratie	Schufa (private credit rating company)
Schuldhelpverlening	<p>Throughout Germany, there are free counselling services for indebted and over-indebted people.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Overview of the debt counseling organization: There are over 1,400 debt and insolvency counselling centers in Germany. The Bundesarbeitsgemeinschaft Schuldnerberatung e.V. (BAG-SB) represents the interests of counselling practice as a professional association. The debt counseling services help annually around 575.000 clients. The debt advisors have predominantly trained as social workers. Economists, bankers, lawyers or psychologists support the services usually as part-time or free-lancer. 2. Debt counselling is a matter for the municipalities. insolvency counselling is a matter of the federal states. 3. Financing: The costs of such free counselling services are provided by state funding, Legal aid, Employer, Foundations, and creditor financing. In some federal states the debt counseling services are financially supported by the saving banks, e.g. saving banks North-Rhine Westfalia annually 3 million Euro, saving banks Rhineland Pfalz annually 1,3 million Euro. 4. Current status: Every tenth adult in Germany is over-indebted. That's almost 7 million over-indebted people. But only ten percent of the over-indebted go to a social debt counseling center. 5. There are two ways for over-indebted households to settle their debts or get out of debt. The extrajudicial debt settlement and the judicial debt settlement by means of consumer insolvency proceedings, at the end of which there is a discharge of debt. The judicial debt settlement is subdivided into two sections. The formal insolvency procedure and the discharge of debts period ("well-behavior period"). ince ctober the duration of this procedure is always 3 years. <p>(Bundesarbeitsgemeinschaft Schuldnerberatung e. V., 2023), (european consumer debt network, 2023)</p>
Schuldsanering	<p>Good conduct phase / residual debt discharge procedure (duration: max. 3 years): During this phase, the debtor assigns his attachable income to the trustee. The trustee deducts the costs of the proceedings and distributes the rest to the creditors. In addition, the debtor must "behave well" and observe the so-called obligations. He must work or seek employment, notify any change of job or residence and may not make payments to individual creditors. If he violates these rules, there is a risk of refusal of discharge of residual debt.</p> <p>Discharge of residual debt: If the debtor has complied with the obligations, he is released by the insolvency court from all debts he has towards all insolvency creditors. The consumer insolvency is then successfully completed.</p> <p>(SCHULDNERBERATUNG SCHULZ, 2023), (Bundesministerium der Justiz, 2023)</p>
Uitvoering	Federal states, Federal Ministry of Justice
Nazorg	Niet bekend
Bewaartermijn	<p>In Duitsland is er geen exacte bewaartermijn. Om de drie tot vier jaar moet er gecheckt worden of het bewaren van de gegevens van personen nog steeds relevant is. Geconcludeerd kan worden dat gegevens minimaal drie jaar worden bewaard.</p> <p>(Association of Consumer Credit Information Suppliers (ACCIS), 2023)</p>
Ontwikkelingen	Niet bekend

VERENIGD KONINKRIJK

Wetgeving	<p>The Consumer Credit Act 197, The Financial Services and Markets Act 2000, The Insolvency Act 1986, The Financial Guidance and Claims Act 2018.</p> <p>Credit reference agencies operating in the UK are highly regulated in terms of their business conduct, although the rules relating to the collection, use and distribution of credit reference data are generally not prescribed in law, and instead are governed by industry rules, license agreements and the general requirements set out in the UK GDPR⁷⁹ and the Data Protection Act 2018. (Information Commissioner’s Office, 2023)</p>
Registratie	<p>Credit reference agencies require authorization from the Financial Conduct Authority. Anyone providing debt management services must be authorized by the Financial Conduct Authority (FCA) for debt adjusting and debt counselling.</p> <p>The three main consumer CRAs in the UK are Equifax, Experian and TransUnion.</p> <p>(Association of Consumer Credit Information Suppliers (ACCIS), 2023), (Information Commissioner’s Office, 2023)</p>
Schuldhelpverlening	<p>Debt counselling means giving advice to a Borrower under a credit agreement or hirer under a consumer hire agreement ⁽¹⁾. Debt Counselling in the UK does not typically come directly from the government, however, the UK government does support these organizations and their work through various initiatives and programs⁽²⁾.</p> <p>Access to Debt Counselling: Anyone in the UK who is struggling with debt can get debt counselling. Debt counselling services in the UK are available to anyone who needs them, regardless of their income, employment status, or level of debt. Debt counselling services are provided by a range of organizations, including charities, non-profits, and private companies.</p> <p>Financing Debt Counselling: Most debt management companies that offer DMPs will charge a fee for their service. However some of these services are set up as charities, who offer DMPs for free.</p> <p>Debt Mediation: Are mediators accredited and regulated? Although the majority of mediators will be practitioners who are regulated by their professional bodies, there is no formal regulation of mediators as a defined group.</p> <p>Debt Restructuring: Debt restructuring may occur during debt counselling in the form of debt consolidation, debt management plans, individual voluntary arrangements (IVAs), or bankruptcy. This depends on the recommendations the financial professional in charge of the debt plan.</p> <p>Work Guidance: In summary, Debt counselling is offered by Non-Government Organizations, like charities and debt management companies (Financial Conduct Authority, 2023), (Government United Kingdom, 2023), (Step Change, 2023), (Government United Kingdom, 2023)</p>
Schuldsanering	<p>Debt remediation is undertaken by organizations in the private sector. There are things such as a Debt Relief Order (DRO), which is a form of insolvency that allows individuals with low income, minimal assets, and less than £20,000 in unsecured debts to have their debts written off. Another option is an Individual Voluntary Arrangement (IVA), which is a formal agreement between an individual and their creditors to repay debts over a fixed period. (Government United Kingdom, 2023)</p>
Uitvoering	<p>There are various organizations and professionals who provide debt counselling services and administer debt relief programs such as Citizens Advice, Debt Advice Foundation, National Debt line and Step Change (citizens advice, 2023).</p>
Nazorg	<p>Aftercare is not an opportunity in the UK.</p>
Bewaartermijn	<p>Under the 9 Limitation ct, companies are required to keep a customer’s information for a minimum of six years. (Government United Kingdom, 2023) Experian has a retention period of six years (Experian, 2023). Transunion has a retention period of ten years (TransUnion, 2023) . Equifax has a retention period of seven years (Equifax, 2023)</p>
Ontwikkelingen	<p>Niet bekend</p>

FRANKRIJK

Wetgeving	Consumer code (Book VII: Treatment of situations of over-indebtedness (Articles L711-1 to L771-12) (Légifrance, 2023)
Registratie	<p>File of Incidents of Repayment of Credits to Individuals (FICP) held by the Bank of France</p> <p>The following payment incidents may give rise to registration with the FICP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Two unpaid monthly payments of a credit or late payment of more than 60 days. • A default of at least 500 euros for more than 60 days after formal notice. • Legal proceedings initiated by the lending institution for non-payment of a credit. • Forfeiture of term obliging the debtor to repay his credit in full and immediately. <p>(La finance pour tous, 2023)</p>
Schuldhelpverlening/ schuldsanering	<p>If an individual can no longer service their debts, an over-indebtedness file can be submitted to the commission of over-indebtedness. The procedure is a public service and is free of charge.</p> <p>If the commission accepts the file, the bank of France will analyse the individual's situation and propose a solution to solve the over-indebtedness. The final decision and acceptance of the plan is made by the commission.</p> <p>The commission of over-indebtedness looks for the most suitable solution to allow the individual to find a stable and sustainable financial situation. There are three options available, rescheduling, erasure and a combination of rescheduling and erasure.</p> <p>Rescheduling</p> <p>If financial difficulties are temporarily and it is possible to settle, the commission will propose solutions to allow an individual to repay debts. This can include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moratorium – debts are not paid for a maximum of 2 years (excluding maintenance) • Rescheduling – repayment of debts over a longer period • Decrease in interest rates on loans <p>Erasure</p> <p>If an individual's financial situation is so deteriorated that no measure to deal with over-indebtedness is possible, the commission may impose a cancellation of the individual's debts.</p> <p>When a customer is subject to an over-indebtedness procedure, banks must offer a cap on bank incident fees.</p> <p>(Banque de France, 2023), (République Française, Service-Public, 2023), (La finance pour tous, 2023)</p>
Uitvoerder	Commission of over-indebtedness, facilitated by Banque de France
Nazorg	<p>There are several options available to prevent over-indebtedness and to provide financial education:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Institute for Public Financial Education (IEFP) better known as Finance for All, is an association of general interest, supported by the Banque de France, the Autorité des Marchés Financiers, the French Banking Federation, as well as major financial institutions. The IEFP was created to assist with financial education. Some topics discussed include how to create and manage your budget, financial and social benefits for financially fragile people, basic tips before borrowing, debt calculator, etc. (La finance pour tous, 2023) • Budget advisory points (PCBs) are available throughout France to support anyone experiencing financial difficulties and is in need of support. The objective of the PCBs is to prevent over-indebtedness and to provide financial education. Advisory agents carries out a complete diagnosis of your financial situation, makes recommendations to control your budget, and inform you of the rights and assistance you can claim. Budget advice points can be requested to resolve a debt situation and reach out to creditors. • The 'My money issues' website also contains a number of educational resources. (Mes questions d'argent, 2023) • The Banque de France and Finance for All (IEFP) offers a game (accessible on computer and smartphone) to raise awareness among the French population on how to manage your budget, how to manage your household finances, and how to make informed financial decisions.
Bewaartermijn	<p>As soon as an over-indebtedness file is filed, an individual is registered in the file of Incidents of Repayment of Credit to Individuals (FICP) by the commission for the duration of its processing.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Max 7 years for a Conventional recovery plan or a measure imposed by the over-indebtedness commission • The registration will be deleted after 5 years if no new incidents were noted during the implementation of the recovery plan or measure • Fixed period of 5 years when the individual is a subject of <ul style="list-style-type: none"> • Personal recovery (cancellation of debts by the over-indebtedness commission) • Personal recovery procedure with judicial liquidation • Civil bankruptcy judgment

FRANKRIJK

Bewaartermijn	<p>Individuals are allowed to apply for authorization for a new loan after registration as the listing does not legally constitute a prohibition of credit. However, institutions are required (by law) to consult the FICP before granting new credit.</p> <p>Early removal from the FICP is possible if certificates of payment is submitted to the Bank of France for all sums due to all creditors, including debts that have been cancelled. Otherwise, automatic deregistration is done at the end of the plan or measures imposed.</p> <p>(La finance pour tous, 2023), (Banque de France, 2023)</p>
Ontwikkelingen	<p>There is no information available on developments around debt registration and the terms, but there was a new bill adopted by the French Parliament on 4 August 2022 to protect the purchasing power of the French. These measures resulted in France having the lowest inflation in the euro area.</p> <p>(Gouvernement France, 2023), (Gouvernement France, 2023)</p>

OOSTENRIJK

Wetgeving	Federal Act on Insolvency Proceedings (Insolvenzordnung – IO) (Rechtsinformationssystem des Bundes, 2023)
Registratie	The debtor's name is entered in the land register, commercial register, and all other public registers in the other EEA states. (Rechtsinformationssystem des Bundes, 2023) - §77a, §248.
Schuldhelpverlening/ schuldsanering	<p>Debt counselling</p> <p>Debt advice are provided as a free service by debt advice centres. If a centre has met the criteria of the Insolvency code of Austria, and has successfully provided free debt advice to debtors for at least two years, a debt advice centre can apply to be a recognised as a state-approved debt advice centre. There are currently 10 state-approved debt advice organizations who are entitled to use a specific debt advice label.</p> <p>The officially recognised debt advice organisations help clients to plan individual repayment programmes and also assist to determine and analyse the reasons for over indebtedness. These organizations also offer financial education programmes and receives public funding from the federal states. State-approved debt counselling organizations can also negotiate with the creditors on instalment payments, deferrals and, if necessary, partial waivers as long as it is practical and on expert consideration. The employees can also represent you in court in private bankruptcy, but cannot provide financial support, don't assume liability or organise debt restructuring. Due to agreements with sponsors, the state-approved debt counselling only advises private individuals and not active entrepreneurs.</p> <p>Debt settlement without court</p> <p>With successful debt regulation (rate change, interest rate reduction/exemption, debt restructuring, etc.), one can be debt-free or at least manage debts. There are a few options available:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rate agreement, Rate change: An instalment agreement or reduction of the agreed rates is possible, but only with the consent of the creditor. • Forbearance: Deferral assist with temporary financial bottlenecks in order to avoid further legal action. A deferral offer with binding commitments and very specific payment dates can be requested from the creditor. The request should indicate whether the term should be extended or the following instalments increased. • Interest rate exemption, Interest rate reduction: Lower or no interest rates can be negotiated with the creditors. The debtor can request the waiver of (default) interest if the new payment agreements are complied with. • Debt restructuring: A meaningful rescheduling should result in more favourable credit conditions (interest, instalment amount, collateral) • Out-of-court settlement: In out-of-court settlements creditors voluntarily waive part of their claims. Debtors pay an agreed quota once-off or in instalments and are released from the remaining debt. <p>State-approved debt counselling services can assist with any questions. Their consultation is free, serious and confidential.</p> <p>Private bankruptcy – Settlement before the court</p> <p>If the financial condition is irrecoverable, or out-of-court settlement could not be reached, private bankruptcy can be applied for in court. 'Debt settlement proceedings for private individuals' (private bankruptcy) and subsequent debt freedom is possible within 3 years and is regulated by the Insolvency Code (Insolvenzordnung).</p> <p>Due to the complex legal situation, information and support through a state-approved debt counselling organization is highly recommended. The umbrella organization of debt counselling, ASB Schuldnerberatungen GmbH, is available as trustee in the skimming procedure.</p>

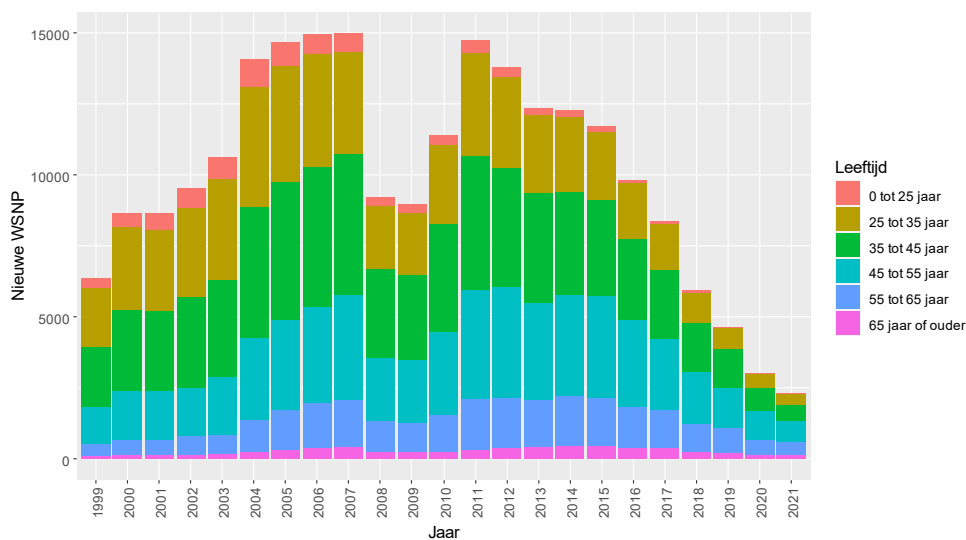
OOSTENRIJK

<p>Schuldhelpverlening/ schuldsanering</p>	<p>If all requirements are met, bankruptcy proceedings are opened by order of the district court. If the majority of creditors accepted a suitable restructuring plan or payment plan proposal and agreed by the court or if the recovery procedure has been initiated, the bankruptcy is lifted. The agreed payments needs to be made or all obligations laid down must be fulfilled in the levy procedure. If all obligations are fulfilled, the remaining debts are cancelled and debtors are regarded as debt free. If bankruptcy fails all original debts including interest will be revived.</p> <p>Lending after private bankruptcy is not prohibited, but banks will check creditworthiness particularly carefully to avoid the renewed risk of default.</p> <p>Possible forms of procedure in private bankruptcy include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Restructuring plan: A certain proportion of the debts (quota) is promised to be paid within a certain period of time. A quota of at least 20% must be offered to creditors, payable within 5 years. It is important that the majority of the creditors accepts the application and that the total sum of the claims of the consenting creditors amounts to more than half of the total sum of the claims of the creditors with voting rights present at the meeting. Costs must be paid upon confirmation by the court. A restructuring plan is legally binding and can no longer be amended. • Payment & levy plan: Creditors must be offered a quota corresponding to the attachable portion of the monthly salary in the next 3 years (payment plan) or 5 years (levy plan) and the payment period may not exceed 7 years. Amendments on a payment plan is possible. • Skimming procedure (Will cease to apply to consumers at end 16 July 2026, but provisions will remain if application was received by the court before 17 July 2026): Creditors do not receive a predetermined quota, nor is their consent required. The court alone decides on the admissibility, implementation and discharge or residual debt. <p>Requirements are high, if obligations are breached, you are banned for 10 years for a new payment plan procedure and even 20 years for a new skimming procedure.</p> <p>(Staatlich anerkannte Schuldenberatung, 2023), (Bundesministerium, 2022)</p>
<p>Uitvoerder</p>	<p>ASB Schuldnerberatungen GmbH and state approved debt advice centres (Staatlich anerkannte Schuldenberatung, 2023)</p>
<p>Nazorg</p>	<p>Budget Advice Services are provided to people that have an income situation that is currently changing, or people with low income who might be affected by over indebtedness. (Staatlich anerkannte Schuldenberatung, 2023), (Budget beratung Österreich, 2023)</p>
<p>Bewaartermijn</p>	<p>5 years from the closure of the insolvency proceedings or after fulfilment of the restructuring plan or the repayment plan, the commercial register court must delete entries at the debtor's request. (Rechtsinformationssystem des Bundes, 2023) - §77a</p> <p>After opening of bankruptcy, the information can be accessed on the internet up to one year after conclusion of the bankruptcy proceedings or expiry of the payment period in the payment plan or termination of the levy procedure. In the event of rejection of bankruptcy applications for lack of cost-covering assets, this information can be accessed on the internet for three years. (Bundesministerium, 2022)</p>
<p>Ontwikkelingen</p>	<p>Consumers are urged to exercise caution over “uy now, pay later” offers. (FMA, 2023)</p> <p>EU countries agreed to a €75 billion NextGenerationEU package, but uustria and Finland believe spending should stop there. (EURACTIV, 2023)</p> <p>Evidence shows that adults in Austria could benefit from financial education addressing financial management. A national financial literacy strategy was designed. (OECD, 2023)</p>

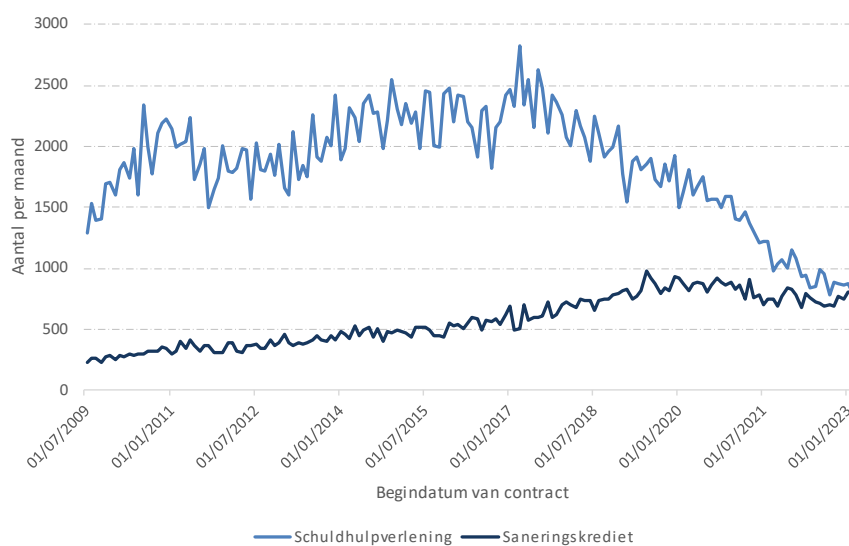
Bijlage 5:

Wet schuldsanering natuurlijke personen

De saneringskredieten (SK) en de schuldhulpverleningen (SH) worden door de gemeente geregistreerd bij BKR en zijn onderdeel van een minnelijke schuldregeling. Schuldsanering als onderdeel van de wettelijke schuldregeling wordt niet bij het BKR geregistreerd. Het CBS publiceert cijfers over de wettelijke schuldregelingen. Figuur 5 toont de nieuwe Wsnp trajecten en Figuur 6 het aantal nieuwe minnelijke schuldregelingen geregistreerd bij BKR. Zowel voor het aantal gestarte Wsnp trajecten en minnelijke schuldtrajecten is er een (sterke) daling geobserveerd de afgelopen jaren. Dit geldt minder voor het aantal nieuwe minnelijke saneringskredieten.

Figuur 5 – Aantal jaarlijks gestarte Wsnp trajecten per leeftijdsgroep (Bron CBS, bewerking BKR)

Figuur 6 – Aantal maandelijks geïnitieerde schuldhulpverleningen en saneringskredieten geregistreerd bij BKR